

2-J-2

BIBLIOTECA

DEL

Rey N. Señor.

VII H 2

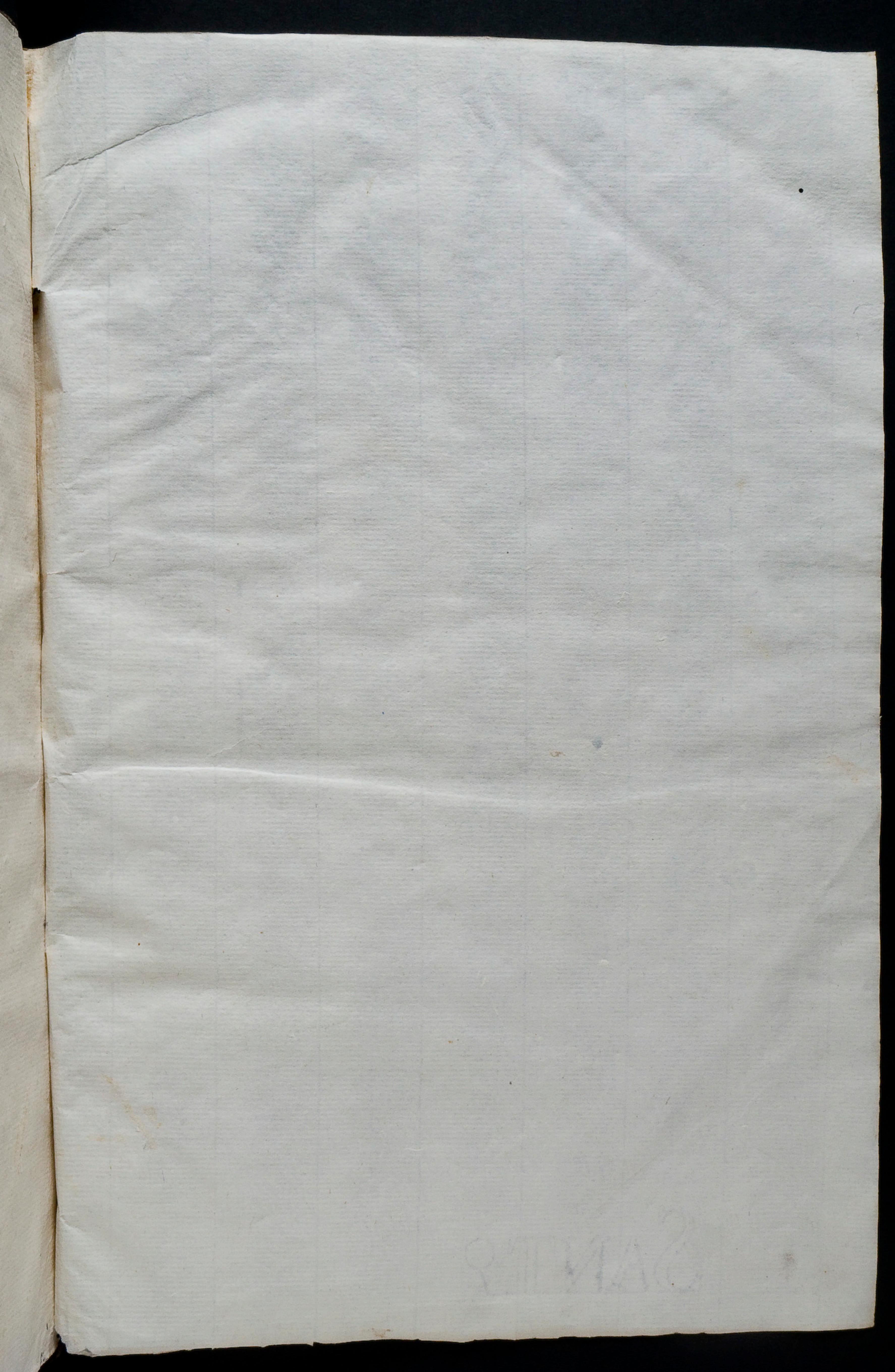
3279

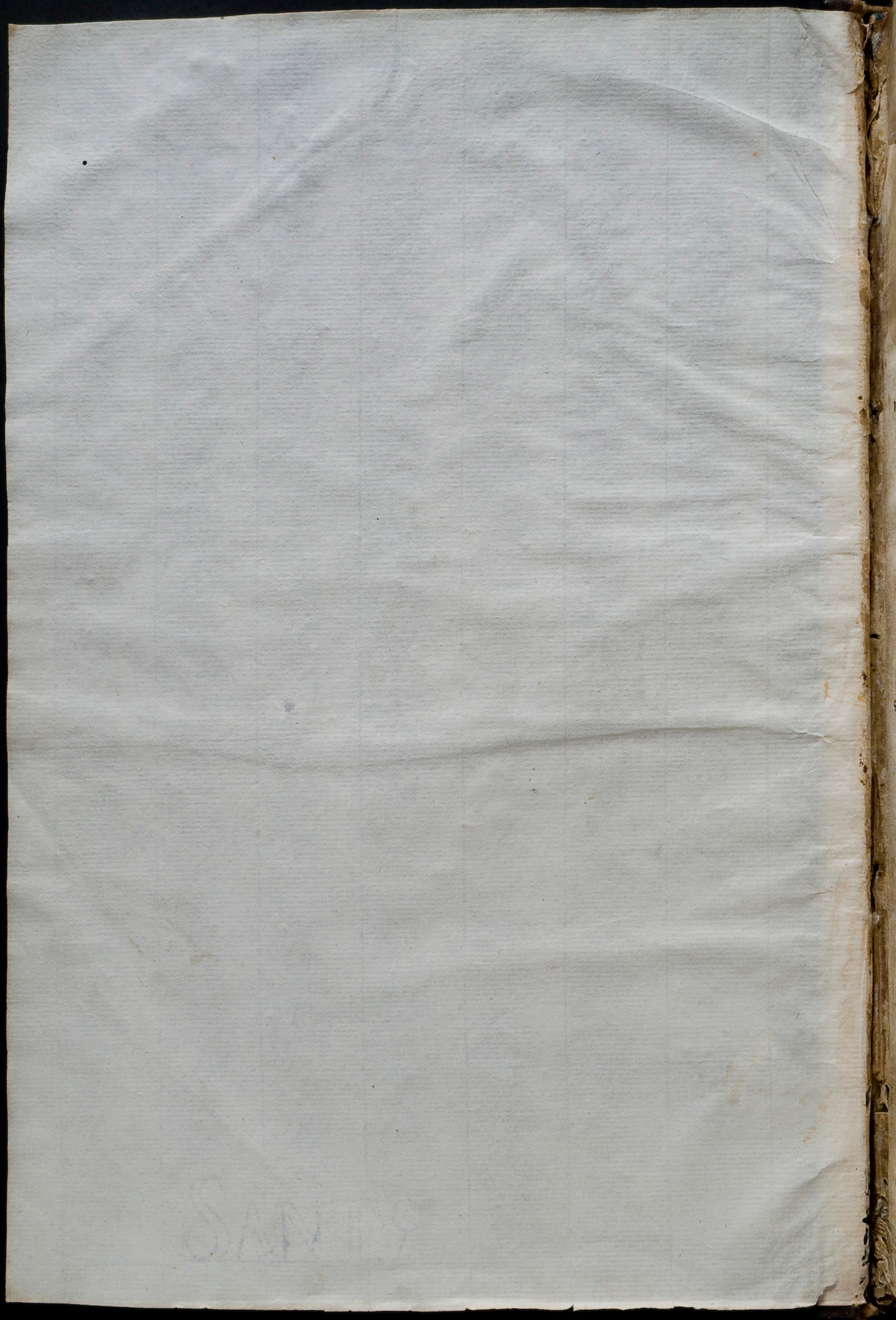

- II-F-2 -

Aug 23

Nº 7. 23. bonum vīnum et suave bibit

bonum vīnum et suave bibit abbas cum priu-

nem

História i Regístrs de la Iglesia de Santiago
Timium Domingosu

seminarium priuatamente fuissent

seminarium priuatamente fuissent
en la ciudad de sancio domingo de la cala

en la ciudad de sancio domingo de la cala
en la ciudad de sancio domingo de la cala.

Xpoual Remies
de lapiscina

Xpoual Remies
de lapiscina

en la ciudad de sancio domingo de la cala
A quine dias del

RB

A anno dñi. o. ccc. xvij. mense july
processimū premō dñm Iohannem propterum
ver Electus et confirmatus extitit in archi
episcopum compostellani. Reuendit in ipso pat^r dñi
sanct Brenguariqt de Landona ordinis sanct petri
catort de regno francie. Ruthenianus dicit cas
tio uocato idem medio oratione virutiqe ge
nere noblis pro rectu lineam a psapia comi
tum Ruthenianus duens origine sanct moribus
et religione nobilior. Hic namqi iuuicili costi
tutus etate cum sanct sibi factum mer suos
collecteneos omnia sibi proptere succedent et mu
ndi sibi undique aridet tamqi puer bone mordol
ut pote quod servitus aprorum bona clare nescient
mudi fallacias carni et dyabli deceptoria bla
zimeta propter premissus committens etiam i pro transi
tors promissura ad sanct prodicatort scallium
ordinem se trastulit iunctio pentibus spiritus in
uictus omnibus ac spontaneo derelictis quo
quidem ordine florido catena iuuicili diffultus
in religione et moribus sic proficiat sicut facie
scie studio misidantur. quod in breue tempo de
cursu promissus. ac quod philosophicas gradu doce
runt in pagina facia i conuictu choloiano u
sui ordinis hitum suscepit ubi uiget studi
um geniale meruit obtine*ne* que gradu i alijs
diuisis conuictibus sue priuiae non ante a
quitus de quo gradu quod cum sibi et ordine sibi ho
nore et gloria excaecat ad bachelariatum in
teologia ipsius studio postmodu uo ad
magisterium modico ita*u*encia tempo*rum* suis exige
tibus preclaris meritis meruit promo*rum*. Et quod
eius honesta conuersatio ac mudi i in magna
ta religio alii iuuicili ac proficiendi prostabilit
exempli*rum* hanc erat deuotae gratias obediencie
placido*rum* loco*rum* alup*rum* co*u*l*at*o*rum* cos
picu*rum* fama spectabilis opinio*rum* mirabilis
et mactis mox matu*rum* compo*st*itus
Ieo proc*ess*is cuius*rum* bachelariatus et ma
gister prout est in suo ordine consuetu*rum* ad gra
dum regim*is* est promotus. Nam expleto cur
su bachelariatus sibi fr*at*ris sue priuiae sibi

priore
ipm in priuators priuiale procerunt post
modu uo aduidente tempo*rum* quo debuit sed*z*
cursu*rum* sanct magistri ad te*pe* priuia*rum*
latus officio absolutus ad magistrum con*se*
lauit. cuius cursu*rum* copleto ad tempo*rum* priuialium
officiu*rum* vera*rum* vera*rum* et cordit pro f*at*es de*ce*
priuiae e*re*ductus set quia ei*rum* bonitas i quod
bata dis*cret*o suscipiebant de bono in melis
con*tin*ue*rum* mactera*rum*. f*at*us uicari*rum* & totius sui
ordinis generalis ac magistrum dei ordinis uices ges
cat in consilio uian pro domini clemente propter b.
celebracio*rum* in festo pentecostes i capitulo
generali proficit ordinis in con*uen*tu*rum* cur*at*as sue
priuiae celebrato noles te*us* lucnam hanc sanct
modo occultau*rum* ap*er*u*rum* dissimilibus
et electoribus temque ibide pro electore magistrum dei or
dinis congregatis in magistrum et caput ge*re*
tem ordinis vera*rum* et cordit est electus
Hab*it* aut*em* regim*is* mirabli*rum* de*ce* sc*ri* religio sic
proficit quod ea que pro suorum precessorum ne*ci*
gencia*rum* fuerant rep*ar*ata*rum* et ob*nu*lla i*re*puta*rum*
sunt et consuata*rum* firmiori munim*en*te i*re*berata*rum*
postmodu uo in profato existens officio pro dñi
sum*um* pontificem una cum archiepiscopo vi
tamin*em* postmodu ostien*em* episcopo ad regem francie
sanct proptere mer et flamigos uenit n*on* cuius*rum*
est destinatus. Cristens*rum* quod nullis proibus ac*ci*
sanct ab*us* in*port*o nego*ci*o*rum* i die sancti iaco*bi*
a*sumo* pontifice dominum i*de* profato recepit
litteras de eius electore in archiepiscopum compostella
num cui in*u*to*rum* et tunc*rum* c*onf*er*en*ti*rum* ex*pe*
dit*is* que habebant in illis proibus et. Dominum ad
romana*rum* curiam ante festum nativitatis domin*is*
est reuulsus. confirmatus*rum* ac*ci*sec*ta*nt*rum* in
octau*rum* resurrect*orum* domine te*ad* domini*rum* su*is*
mi*rum* pontificis m*is*ta oct*ob*ris apostoli petri et
pauli locam cui*rum* egrediens usus spon*sa*
suam multiplicat*rum* desolatam et quasi o*ri*do*rum*
et hu*mano* aurilio destinata*rum* iter suum am
p*ar*uit et pro dragoniam et nanaria*rum* m*er
augusti cum suo*rum* sanct glorio*rum* multipli
ca*ci*trac*rum* faciens in die sanct Bartholomei
in loco n*on*ato luciu*rum* regis castelle domin*is*
um*rum* ingressus Janus regis et regine to
mine manie am*is*se*rum* in loco uocato sanct domin*is**

No*te* priuiale sanct propter

2 electus i*de* m*is*ta
ordine

No*te* hic electus i*de* quod

Anno domin*is* quod*rum* .cc. .xvij.

alfonso
scat. p. 16

de calciata recepit nuncios et ducatores qui
eum usq; ad villam nullis oleti iū tūc
rex sancti pūnī erat et regna pre-
dicta doceunt. fuitq; i loco predō p rege
et regna predictos grātiosē receptos et mul-
tiplicat honoratus. Inde postmodū eriens
metinā pūnī locum pūnacē ubi actuato-
res regis alphon pupilli videlicq; infantes
dñi. iohes et petrus suas curias congregau-
ant apliūt. receptusq; ē ab eisdem cum
honore et reuena pūtacē ubi i firmū grātia
ē in loco sūm minorū ubi fuit hospitatus
et quā i firmitate longo p̄re languit i cūtaur
et Samora ubi p unū mensem et ultra mora
concurrit missens i firmitate nō obstante
expeditiū quorū sibi p sedem apliū super-
ficio granate commissorum que cum dñs tu-
toribus tractari belant et expediti q; ubi ex-
peditis et ad dñs infantibus et tutoribus
honoratus multiplicat et encennatus et
specialit a prefato dño iohse cu quo i dñia
maria consorte sua nec nō et cu dño iohse si-
lio crudem et dñia elisabet consorte sua. sup
matronis m̄t ipsos contractis illate autē
aplica dispensauit imperatisq; licet apdās
tutoribus quas peccat sup hūs que suam ca-
gebant eccliam et sp̄ecialit sup dño amī
compostellane quod rex fieri p̄e p̄cesso-
ris sui dñe ecclie et archiep p dissimilam se-
tenciam adiudicauit simpliciter p̄tine. De
Samora licet adhuc debilis eriens iusus qd
lecam et compostellam amītate sua dñi
recto trānīte gressus sūos p̄uenitq; melitā
locum sūe ecclie in die sc̄i maria ad una
dictam curia compostellam nūdum plene
ualitudiū p̄stie restitutus. Abi p dies ali-
quos moram traxit q; no in loco sup̄uenit
philippus infans cum sc̄ete sua margant
multa iubo p̄mitens h̄ pūnacē ope adimple-
tes sc̄ad postmodū rei comp̄bant euentus
ab quovim aliis et auxilio et alphon sug-
geriū m̄fidelis uassalli ecclie dñi philiū tūc te-
p̄os maiordomi cūnes compostellani
maligno iubutq; sp̄u contraria eccliaz et ar-
chiep̄m cornua sua erēant que postmo
dñm lūtute dei et apli iacobi constituta fue

re etrem archiep̄o et ecclie dñiūz uille sāc-
ti iacobi penitus abnegantes qui alphon
p̄dor ecclaz sc̄i iacobi cu suo alcante et eis
tis de nūpe forti de nūpe de patrono dñs
et de ualbas tenebat eam homagio ut ea
restituere archiep̄o adueienti confirmato.
In quo loco de melita dñi castri redidit
Ex eccliaz cu alcante reddere nolunt p̄t e-
rat p homagiu obligatus. Inte p̄uis pat̄
reddens iusus compostellam dñcevit it
suum p̄mitens ad cūnes amītis idēp̄nes
nuncios sūos ut ipm tamq; et dñm sūz p̄z
p̄z et corporz reagent cu honore et reu-
enia ut decebat. tantū p̄em et eu suam
sponsam et sc̄am iapl iacobi p̄mitens
missane. dilig multis vijs et p̄suasione
ad hoc induci fuerū nullatenq; hoc face
uoluer. rebelliois et malignitatis sp̄u m-
duerū ac seducti illig alphon concilio p-
ditoris qmūno portas claudētes ciuita-
tis ad meā eiū ascenderūt arms mūmū
ut eum reagent nō ut p̄em et dñm s̄
ut hostem. p̄t quod pat̄ reuendus nō m-
sine cordis angustia ciuiti cūntatē p̄ deuia-
ciātū faciens coactus ē ad castum
de nūpe forti tecnuare est comp̄ulsus. Quod
castū forte fortis et costans manauit i die
sc̄e ecclie uiginti dñmo dñi. oī. oē. vbm
In quo loco ubi p multos dies mora co-
vit sp̄ms si dñi cūnes ad sūm cūrēdentes
p̄m uelent tamq; p̄em et dñm reage ut
debeant. dilig multis trāctatus et comp̄i-
tores miles assū pat̄no eis compaciens ac
p̄mitens sp̄u p̄p̄etito futura tapna et dis-
pendia que sibi minē ex rebelliōe hūi m̄
te p̄pmquo videbit sc̄e post modū rei p̄dā
euentus p̄ se ecclios eisdem presentauit
lig cu aliqua sūe ecclie derimento sp̄i m̄
tamq; asp̄tes aures suas obtinaces et a-
monias pat̄ms et salutaribus sūm auten-
tes audiū remasere i sua malitia indu-
ti nec electi ad copolitores hūi modū p̄ in-
am aliqua potuere. Ex ipm p̄ ubi medo-
sa et tolosa quibus compostellam sunt e-
tecti usq; manūgilia natūritatis dñm de-
tinunt. Quod uides in dei ip̄a die. s. i.

antennigil diem futurę sollepnitatis celeb-
turus uersus illaz pontis uetus accessit. Abi-
sunt summa cū reuocia et honore receptus
ante aut nūcios suis sollepnies ad p̄fatos
alphon̄ et ames misit uias et compoſtores cū
tem presentans et aſtonatōes faciens ut
siām eccliam sibi restituierent et ip̄m tāq;
dīm et p̄em recipent mſia illam qđ mīe
fāce nolunt rediens aut p̄onū et epiphā
me festum ibidem sollepm̄as post dies pa-
ucos pl̄s mſans qui rebelliois huius erat
capud cum alphonso p̄edo ſacrame minis-
tro ad ip̄m in loco memorato uenient. cum
eccliam ſup restituōe uille et fortaligo eſt
colloquuz uulpm̄ et ſimlatum hñtes ac
pmitētes eidem q̄ mſequēti die dīco pre-
ſatum fortaligum ſibi restituierent et q̄
ip̄a die re tipe mūtus exiſteret et patius
Et hñ ip̄orū m̄tētem corruptā uir dei in-
teligeret ne tñ prefatus alphon̄ poſſet uel-
lare maliciam ſuam et ſe de proditōe quā
maruerat excusare ad locum de rupe forti-
redit obuiuz hñt muia dīm alphon̄ qui
ſub homagio cuius transgressor poſtoi ex-
tit aſfirmavit om̄ia que p̄misit ſe ſtar̄
Conuocatisq; aliquibus de uassallis ecclie
dī die dīco ad eccliam ſe ſuſanne cum
appatu inctualū et armor accessit vir dei
patius fortaligum et eccliaz recipit. Si ea al-
phon̄ uellet restituere ut p̄misit quod ne
q̄q; p̄ eum erit adimplētū. Quidmo
pateſt dī die p̄ eindem ut ſi illam p̄ rea-
piendis fortalicio et ecclia uir dei m̄taret
ip̄e una cum ſuis om̄bi necaretur. Cuelz
armor genit̄ diuī ſumta cum uerillo re-
gis castelle extenso qđ te mādato maligni
alphon̄ nom̄ ſibi allūperant uerillo ſa-
iacobi quo uti conſueuant abiecto i mu-
nis et pugnacis ciuitatis eritabant pi-
ti ad prelum eiusq; ingressu uolentes re-
uile tāq; infideles p̄diores nichilo et
rebelles p̄t quod uacuus et nō aſsequitus
qđ uolebat ad rupe fortem redire hñt
die illa. Venite post dies paucos uſus p̄

tem uetem rediens m̄ die p̄uſſicōis mi-
ſum ſuaz nouam ſumā cū deuotōe i ponti
ſacribus celebrauit. p̄ regem p̄tug pote-
tes de cā ſuſtaganeos ſuaz epos et ali os
multos non ſuſtaganeos ac uassallos u-
os m̄ oblatōib; et donariis multiplicitate
honoratus. Et m̄denoti et infideles filii auē
compostellam uolentes contra ſtimuliz
calcitare ac maliciam ſuam conceptam
dūcans hostendere p̄ effem ip̄a die purificati-
onis cum teberent dīo ſuo honore debitu
impendere eidem uitupia et dōpna grama
utogānūt accedentes naq; ſuibundi ad
palacia archipiscopalia apud rupe fortez
am iam mſia illam ſituata palacia ſu-
ditus deſtrueriſſent igne copioso appollo
archipiscopales camens penitus ſobuisse
runt clauſis et multis aliis domib; pei-
tus dissipatis que om̄ia uir dei dī i mē-
ſa exiſteret ip̄a die fuerūt m̄ ponte ueteri
miciata. Nec tñ p̄t hoc a ſuo uirtuoso con-
ceptu et p̄plico in aliquo effictus erit
aut mūtus qm ſocius in dei mā i ur-
tute et bñ apli iacobī auxilio confidens
audacior atq; coſtancioz p̄ defenſe uiu-
ſie ecclie eſt eſtāis. Accedens temq; ad
rupe de patrone ibidem p̄ma die qđiag-
ſime philippū mſantem p̄tianū maiore
mſitunt p̄ſito p̄mitus uirānto p̄ enīz
q̄ rebelles compostellanos et alios non
uianret. Et p̄ corporum et honor ſuoz
capione p̄ſequeretur cotidie quo adiutor
debitum ecclie et archiep̄o dīm recogno-
cerent quod negabint patius contra eos
guerīq; face et uillam compostellā cum
ſuis uassallis et militib; obſtē. qđānq; ſuāq;
erit p̄ pſatum archiep̄m requiſitus ſuā
uirāmeti et fidelitatio p̄misse in caſtinū
p̄mancator erit et traſgressor tanq; pa-
ditois filius et proditōis aliūp̄mus. p̄ ſata
illa et aliis ſuā contra eccliaz et p̄ ſatum
antiſitem ſib ſua comēdi custodia et pro-
tectōe receptis. Nec tñ p̄t hoc uir dei eſti-
tit aſlio ſalubri p̄pito elongatus. Deuīſſis

fcd in ecclā demadoyra in p̄ſencia pl̄uaz dicoz
et lator

in chilois ciuitate pfecta p quod in
de uassallis remanere obtendit sic pue

Si. ex. pribi

ad ipse solum
itaq ibidem u. p ad dñicam in passione q
dragesimabuus diebus am suis uassallis
et genere sua se transiluit inde uillam pfecta
tam oblidens ac pfectas cuiusbus inferens
reipublia dampna si ul' sic eos ad iugum
ponet obedientiae inclinare cum iam uia
m' pacificam et abi admodum utilem
sepulcruis eidem p pium p'c'm oblatam t'q'
Toscana et fatau reculassent hui in sua re
bellione et malicia obtinaci se ducti conglie
et adiutorio proditorum Alphon' et phi me
moratorum neqq; ad hodeiencia uiam ie
dure uoluerant vitens aut uir tei q p mo
dum hunc modicu aut nich pfecter licet
omia que dñi cives possidebunt certus eent
quasi p'f'ctus p suos milites dissipata nec
no et licet sumus ponase cotta dñs cives
et eorum ualitores et sequasses p'f'ctus g
uissimos p'f'ctus ipso p'f'ctus feudos ecta
tis si qua ab ecclis quibus uis obtainebat
ecclasticis q' beneficis filios et eos redden
tes m' biles infuturu ad similia optinen
di usq' intiam et quartam genit' ipso nichil o
sentencis et p'f'ctus aliis grambus in modu
lo ac ex certa scientia omes p'f'ctus f'c'os per
sanctum viru concia dñs cives et eor' uali
tores et sequasses confirmato que omia fi
lii belial cont'p'sent priora prioribus am
ulantes concilio in h'c'c' am suis canonicis
militib' et uassallis infia octauas ap'loru
petri et pauli anno renoluto quo romano
curiam eruiat ne dñi rebelles messes infia
ciuitate possent recollige accessit p'f'ctus a
ciuitatem ut segetes dissiparet et supbia cord
demoluerit fireteq' temptoria milites in mo
te uocato almasegua uirtu monastiz bone
uassallis ordines sui ipse uo intravit cum sua
familia ad manedum m' dñi monastio donec
sua temptoria in p'f'cti motis sup'lio eent
dissipata et constructa q'z no p'f'ctus filii et
fideles nam cum nocte quadam in suo statu
post labore quiesceret ayachina quia p'f'ctus i
m' p'f'cte noctis dissident' cuius lapis sup
comus mediu a locum in quo lectus ubi
p'f'ctus f'iat transiit p cuius lapidis iactum
cruelitatis filii eum uoluerunt m'fice sed

cum diuina p'f'cto et m' p'f'ctu'nt q
eum p futuris sciebat ad maiora no solu
aut istim cotta eu p'f'ctu'nt lapide bz et
multos alios suam resamam cum lancea p'f'ct
hoc copulsus est uir tei erire dñi monast
ium i m' dñi montis sup'lio in bilissim
tuguris h'c'c' te quoquide loco et monte
sic ciuitate opp'lo Sicq' ingressus in e
alum p'f'ctu' mortes et dñpna gramissa
dñs cuiusbus infereto q' iam quasi agebit
tir ciuitate redde nisi p'f'ctus m'fans et
euis consors quei quasi alti gesabel in
ciuitatis inimicibus in eor' adiutoriu ad
uennissent quibus ultra locum de duabus
casis occurrit b'z i'nuissim uassallis su
orum militum multitudine nimosa aus
aduentum audiens fellitis m'fans timu
it ad eum accedere nec eum inde uoluit
m'li cum certo n'uo p'f'ctu' m' quaquide
u'f'lo se p'f'ctu' pacem m' ipm et p'f'ctos
cives tractaturu si cum cu' consorte sua
compostellam ingredi p'f'ctu' p'f'ctu' p'f'ctu'
sub homagio p'f'ctu' ul' octo milites suos u
sallos p'f'ctu' nulla mutualia aut armati
ta dñi ciuitatem introduce aut eos i'ali
quo adiuvare cu' p'f'ctu' et p'f'ctu' i' cas
tinu' violator extitit et effactor ciuitate ei
p'f'ctu' sub spe tractatus p'f'ctu' m'edi it
reiuendum p'f'ctu' et cives rebellis ingre
dientes sub eor' p'f'ctu' dñi cives resip
as u'f'bus sit in sua malicia confirm
t' p'f'ctu' quo dñi p'f'ctu' m'liu' concilio
messibus deuastatis et sub orbis p'f'ctu'
dissipatis et minime libus dñp'ns eis
dem illatis ciuibus ad dñi castu' de u'f'p
familia et milicia est reiu'us p'f'ctu' in tempore
p'f'ctu' p'f'ctu' alphonsus p'f'ctu' p'f'ctu'
ciuitat' extitit ac p'f'ctu' consiliarios sen
tentialit' adiudicatus ut dñi uiro dei ed
slam cu' suo fortalicio infia certu' diez
num restineret ul' alias p'f'ctu' penam
manteneret p'f'ctu' p'f'ctu' facie misa dñ
ciuitu' reiu'us sunt cu' dñi p'f'ctu' per
dñi dei ancistre sup' plies requisiitus cu'
dem trascito dñi timo p'f'ctu' p'f'ctu' p'f'ctu'
u'f'liu' p'f'ctu' corporalit' p'f'ctu' p'f'ctu'

anno dñi 6. ccc. xiv.

u'f'liu' i' ro' mo'astriu
remonere.

Salde i dili
Peter.

✓ p. 1. fr. 1.
✓ dñm. In noya

2
restitue in modis
dām eccliam i fortaliciis etā dies quo ad
ueiente. si cum reūendus p̄t et dñs vic
talia mācā ecclia congregasset et gentem
suam et milites ut dām eccliam posset res
cipere adūmā ac accessisset ad locum qui no
catur sancta clara la ballya et opposito i mo
re uocato sancta susanna. predictis infans p̄t
cum pditore alphonso qui in dām villa cum
margarita infantis consorte quasi continuo
moraleme cum dēe ciuitatis concilio i uas
sallorum suorū armator copiosa multitudine
conta dām antulitem et gente suam exi
erunt nolentes eidem eccliam restituere s;
cum et gentem suam impugnare potius
et mīfice si ualerent s; uiuāte eū dei ur
tate et mā et apli iacobi auxilio p̄tegen
te ip̄m non audientes uidere licet eos
usq; ad c̄epusdīm noctis exspectauit costas
et intrepicis i demū ad monte sc̄e suum
ne ubi ip̄i erant tranciuit intra ciuita
tem sūt reūis ip̄e uo ad castrum de rupe
cum sua gente i milicia remāuit. Deinde
tractibus uarijs et dolosis conauitib;
ac homagis et unāmēto uallatis q̄ ecclias
cum suo fortalicio alphonsi sibi restitue
ret et portam uocatam dela pena bni ual
lallo suo dās cūes trāderent p̄ quā ingred;
et egredi i uictualia et arma possent sicut
uellent ^{mārō} gentes sue zmcā eoz mītēdēm
vir dei non plene adūtens. dñica. xx. vñ die
septembr uallatis ut premissum est trac
tis predictis sub multis alijs conditib;
m̄hibi nō contēpas ciuitatem i eccliam
cum familiā et milicia est ingressus. Re
ductus p̄ prefatum infinitem et alphonsi
ac receptus p̄ cūes prefatos cum appenti
reūencia et honore Post ingressum uero
uolentes mala malis amplius amulare
nec dām pertam uolunt uastallo trādere
sed om̄a pacta premissa mītingetes claudē
tesq; pactas ciuitatis ac sibi et suis iuctu
+ alia penitus tenegantes dñm de suis erici
ul' mīta eccliam ingredi ul' egredi p̄mitte
bont mīta dām eccliam obdentes nocte
et die armor diuisis genib; impugnare
eūdēm

3
In quaquidē impugnatorē multi uulnati sūt
et multi eccliam mīfeci ad tantū ecclias detinā.
uictualium sūt aduenti q̄ multi ex suis
carneis equinas et alia mīlitata abāna co
medere sūt compulsi nec p̄t hoc constatus
fuit uir dei in aliquo nec a suo constanti p̄p
sito mīutatus et licet ut poss̄ euātere con
posito sibi uicupabli aut dāpnose sue ecce
uolunt consentire eligens p̄cius p̄ defen
sōe uirum ecce mortis se i suos exponere
qua comissam sibi eccliam ledere mahquo cū
sui detinēto honoris. Demū uo teo uolen
te et eius aplō uirtuose opante et mīlitio
suo uolente p̄tege manū suam adiutrice
tractatu satis mītabli cum predictis mīfancis
alphonso et ciubus m̄ hīto. x. vñ. die septē
bz. xiiij. sue oīdīoms cum magna mītem
p̄ie aeris post solis occasum exiuit eccliam
tediatus mīmū et afflictus et ad castrum
de rupe forti applicuit hora tarda inde ad rupe
de patōno accedens et ibi morā p̄ dies. con
tābēns mīte ad uillam suam te nom̄ se tā
culit recitatius ibitem ac celebratius
prīmū quod tenuit concilium dīcor. mīq
quidem concilio om̄es dīcos mītus et certi
ciuitatem nec nō et aliphonsum et alios mi
lites qui ab ecclia feudet beneficia obtinebāt
dās alphonso et ciubus adherentes publi
ce ul' occulte dās feudis et beneficis p̄ua
uit et priuatos in dām sinoco publicauit
quos etiam anteā in mōstio sīm p̄dicator
lōne uallis priuauat dum existeret i obedi
one ciuitatis p̄dēt quo mīp̄e recepit lūta
ad dām maria regina castelle illustri ut ad
cam que ida tutur post obitū mīfancum
dñor̄ iohis et petri qui deo p̄mittēte mīro
tana uixit granatam ubi in expugnacōe
aguarenor mīfidor existerebant anno eōdē
mortui ficiant in castrū sancti iohis lab
tiste accederet p̄mittens q̄ de illatis ubi et
sue ecclie in iurijs p̄ dām alphonsi p̄lm.
filium suum alphonsum et cūes p̄fatos
emēdām condignam sibi uixit posse p̄tu
aret fieri si suo in hac p̄te concilio uelleret
assentire de suis uolitis et mōtis oleotide

illatas ubi multas sue magatas psonae asse
 rents et eas se uedicare. pmitens tanq; suas q
 bus recipis hinc ad uiam castelle cum appi
 tu nimo se disponit postposita omni mora
 accederet ad nullam pontis uetus ibide de ma
 pcedi ordinatum in die consueta scilicet pauli
 erunt nullam psonam p portugaliam usus cas
 tellam dñigeno gressus suos veniens salam
 anticam primo salbato quadragesime ibite
 moram diebus multis contrahens tce regin
 recipit. Intrauitq; prima salbato quadra
 gesime canticem galimatiam cu epo cau
 rien suffraganeo suo qui eitem i canticis
 egitatem misia portugaliam occurrerat
 et extinc eius comes fuit mduinus q
 diu hac nre moraz traxit in castella mci
 bulatoe piceps et in regno in quoquidem
 loco fuit usq; ad ultimum ante dñicaz i
 rans ibitem assistentibus ubi epo sala
 matine et canien predo dñm gondisal
 uiu auien epm consecravit ac recepit
 tce dñe regine sollepnies nuncios semel. s.
 epm burgen ac vice alia priore hospitali u
 adeam accederet emedam de illatis ubi i
 unius recepturus veru quia emede modi
 qui p dños nuncios ubi oblatus extitit ex
 pte tce dñe regne sibi condignus no in
 debuit. Ieo ad eam accedere reauuit Et
 de salamatice salbato predo exiens in ab
 bacia monachor alborum de ualle padisi do
 minica de iuans sollepnias in castru a
 uitate samoren est in gressus ibi ad eiz
 uerit dñs iohes de biscay cu consorte sua
 dña zabelis ibiq; m se mierut sedus co
 uetus et posturas uiles ubi et sue ecclie
 siad postea appuit p estm quas dñia ma
 ria dñi iohis matr postea approboit ut
 ibi prefate dñe regne dños epm burgen
 et priorem recepit nuncios ut ad eam uere
 no tardaret pmitens mirabla si uenit
 Quod vir dei audiens uoles pbaro si id
 quod sibi ulo pmittebatur ope impleretur
 Et quia preces talis ac tante dñe et illa
 cias tociens iteratis sine offensa tce dñe
 effugere no ualebat in octaua resurrec
 tiois dñe samora exiens cu pfecto pri
 ore hospitali ad castum nunes castum
 dñ ordinis puerit et ibi p dies multos ma
 st multosq; nuncios tce dñe regis recepit

aut ibite
existens

regine

qui vias uanas et tractatus multiplic
 ces sup emeda fienda dñi uro dei obtu
 lerit nec eum electi potuerunt ut ad
 dñm reginam ad locu nullis oleti ubi e
 rat accederet nisi prius eet de emenda
 qnq; pmittebant certificatus. Quod in
 tens intendens regina certesq; eius costi
 ciati et priuicias administrari et q; eu
 ad se trahi no poterat p huc modu ad
 eum accessit extra locum nullis oleti p
 serlentis ad quendam castru uocatiz
 anter te sellis q; nñq; alias uisum fin
 nec auditum q; p recepto arcaq;
 psonae ul q; ad tractandum pfectuq; ne
 gocia cum psona quatuor ppui eruer
 dominaluz n modo tce quo loco itm in
 sit ubi nuncios plures priorib; i castro
 nus existenti quia a castro ubi regi
 na existebat distabat soli p quatuor
 leucas. Vtens aut m pudes regine
 humilitatem nimia et istanciam tociens
 iteratam cu pfecto priore i epis somo
 ren et canien suis suffraganeis ad
 locum ubi dñi existebat regina se tra
 tulit sunt p gentes dñe regine per
 epos uidelicet segutini et salama
 tini eius suffraganei ac p multos ali
 os potentes et sollepnies summa cu re
 uencia receptus et multipliciter honora
 tus tractansq; cum eadem dñia regina
 et sibi assistentibus sup emeda sibi sien
 da sup illatis sibi iuria p dñm plm
 alphonsum et aues prefatos infideles
 et rebelles ibide sunt p oero dies et uila
 quor cuius pcamates sollepnies ibitem
 adherint sequentes dños plm et alphon
 martinus. bernardus. ganaus. sancti larsi
 Bernardus perteum et iohes alphon qm
 contin compostellana eccliaz et eius mi
 strum missi fuerint p compostellani
 conciluz ad regis curiam quos pmisserat
 dñs plm et eor et concilij prefati causam
 curia dñm archiepm defensare ang paci
 et pmissi postmodu eritit violator. Et q
 dñs mire dei nolebat m cetera dñm emedam
 tangencia ad dñi reginam et pho filio suo dñ
 panatores sibi reddi. mod regina p illo
 tunc concedere noluit. Spans q; hoc
 no obstante prefatus vir dei modu

alium ement p eam sibi oblatu reaperet quod
ille in fide face noluit licet p terrores
et minas ipm aggressi sunt nonas priores
in unas cum lantes nam uoles dñi castri
egredi et ad locum alium se transire. clau-
serunt omes portas dñi castri ipsas artus
et hominibus uiuentes nec ipm aut ali-
quem de sua erne pmiserunt s; enim capti
et detentum p magna uir diei ptem tenu-
erunt ut ul sic ad concedendum id quod
uolebat fletteret. **V**e huius prudens i cos-
tans fortis fatus nullatenus nisi sibi dñi
pruratores capti tamq; rebelles et infideles
reddentur cum quibusdam alijs adiecas
conditobus conceteret noluit quod pete-
bat. **A**udiens aut regina eius constanciam
mirabilem portas mandauit apri asse-
rens ipsas non fuisse clausas ex sua scien-
cia aut mādito ad finem illum ut ipse ea
am ad horum detinetur s; ex alia certa cū
quod uicū fuerit verū ego qui scribo hec
et omnia h; ppxi pspri actis nō assero. **H**e-
rum te Apis aut portas dñi castri redit
ad castum nūes. cum ep̄is Samoren cui-
nē et dñi roderico iohis tunc electo et co-
firmato lucen et priore sepe dñi ubi p mis-
tas dies morā traxit adeo priore fco et uito
multiplicat honoratus. **V**bi dñi electum lucen
consecravit quarta die axodū anno dñi
59. eccl. xx. **I**bitemq; sunt pulse tuis plur-
es et requisitus ex pte dñe regno p bungen
epm et p alios plures nuncios et sollepnē
ut memendi recipienda suis uellet teste-
dere uolitis et mandatis. **Q**uod uir utuo-
sissimus eodem modo face tenuit et ea in
pte qua prius. **N**earlis itq; ibidem diebus
aliquibus dñi locum eruit et ad locum fo-
to subiti ep̄i Samoren cum dñi ep̄o dedi-
cete puerit sabato. v. die axodū et ibide in do-
mibus existens q̄libus p eundem ep̄m
honoratus multiplicat diebū multis mo-
ram traxit et dñe regne nūcos plures re-
cepit modo simili siuio prius. **C**um ep̄is
cauenē et lucen nouit consecrato. **Q**uoniam
lucen ep̄s diabolo prurante p molas dñi
loci ex ea cū potuisse quia a natū castellā

14

guallecos hnt erosos qui hnt contra uo-
luntate dñor molam in illatis in usib;
dñari uolebant sicut p morte suor et per
multor galleteor tam suom q; alior uil-
naturum multiplicat intupatus et minū
dāpmfctus. **D**ropē quod vir dei p̄tatis
dāpmfct et intupum dñi ep̄i pp̄m reputat
ad locū suum uacatū aldeā noua uir istū
ad uīna leucam situatum se translit ubi
morā traxit diebus mltis. **V**ites aut regi-
na q; nollet ad recipienda emēdam te illa-
tis sibi iurys suis uolatis mēmali mis-
dñi pruratores compostellani capti uincula
ti sibi mancipiū suo anteri tradetēnt
dñs pruratores. i. **S**nt de sellis capite fecit p
philipū filium suum et cithis et māculis
mancipū accedit et in ualleolen dñi an-
tisti ibide aduenienti restituendos. **M**issat
icēnū nūcū ad dñi archiepm a regina ut
ad ipm accederet emēdam recepturus ut
uolebat pmissus plure noluit. **S**ic a que
pmittebantur et dñe de capto dñor prurato-
res debantur vera ent. **M**issq; ad reginam
ep̄o cauenē uueit eam sume uoluntaria
ad complēdū omnia que p ipm et philipū
filium suum mandati fuerint plures et
pmissa. **Q**uibus auditis uir dei. et de eis
dem certificatus plenis ad locū uallisoletā
accessit. i. v. die mly. **S**ecunda feria dñi locum
intuitū en occurrit plementā media et ult
rex alphonſus pnculus cum annulo suo
plū in ante missi p regina p̄fata p̄ q̄mo
vir dei ut cum decelerat sunt cū maria recep-
tus reuencia et ad dñe regne palacia cum
sumo deductus honore ac p eodem i pala-
cio regalibus collocatus ubi p minū mensem
integrū morā traxit. **E**t hct regina put
prima facie appetat et uoluntaria compleat
pmissa. **T**amen philippus eius filius qui
pmissonū transgressor ee consueuit put ma-
dūiat et pmisat dñs pruratores distulit
redere et alia que pmisat adimplere p̄t
que uir dei se finiret ure longius et locum
uallis oleti exire in uigilia iohis habuisse
Quod regina audiens alias expta suam
constanciam formidas de suo recessu i mte

5

peste necis dilectio loco plo filio suo qui
de conilio dñi alphon ponoris remanserat
et impeditatur in pccis omnibus adimplen-
dis ipm mcmxii et induit ut ipsos pcc-
tores monastrii summo mane in die s. lant-
i iohis libe captos et mordatos redeter
pccato uno dei spuali et temporali dno suo.
Quod et fecit dñs misericordia pcc p manu
suum reginam fuerat ordinata Nam in die
prefatio hora pma dñs paratores p cencio-
mo in festo tam gaudio i sollempni ante mi-
sericordiam sollempnia sibi misit et hic sunt pa-
misa articuli de cuncta sibi fientia. Quia
die prefatus misericordia in signum recollectio-
nibus comedere et festum sollempnizare cu-
cetem Postmodum uero sup emendatione uia
in complenan tractantes preci dñna regina
cum prefato uno dei assistentibus epis-
tulam regontino camien et lucen et
alios baronibus militibus et psonis sollep-
tibus militis in pccatis omnibus dñm i
cunctam tangentes quia ad dñm pcc et
alphonsum pontorem conuenient et firma-
tes posturis sup his per homagia unum
et reseñas contacta ecclia amicaria
int eos claudens tam ex pte dñi alphon-
ponoris pcc postea paruit p effon Et
lacet paratores pda morte millesies metu-
issent pius tam patet et dñs noluit eis redi-
tere quod meruerant se eos traxi et can-
todiui fecit absq; cunctis et mordis subfir-
ma tam et etia custodia humili et benigni.
Quos pccat pccat antistes cum ge-
te sua iussi locum desigilas quo ipse ne-
turus erat qui locus est dñi iohis de busca
ua a uale oleti p duas leucas distans igno-
rancibus totali pcc alphon. et plo qui
conabantur dñs paratores p pccata in
uana et uba pccatoria et tolosa uuln. pcc
formidabatur et p molenciam de manu
sua libare Expeditus aut que cum dñi re-
gina et plo filio suo habebat expedire felicit
ut uolebat ac p dñm reginam encennatur
magifice pcc decedat celciuadiem regi-
am et talis ac cuncta uiri psonam. scrti fe-
ria. vñm te mense iulij delicensia et bnppla

ato dñe dñe regine et plo filio suo exiit lo-
cum ualleoleti et ad pccatum locum desi-
galas accessit die ipa Inde p uam dñi iohis
et dñe marie matris sue pccit aulato dñi
dñi iohis loci ubi tunc dñna maria morab-
tur ex die messis eiusdem Ibiq usq ad scdaz
diem angusti pccit cum dñi dñna tractans
i ordinas que p sua ecclia et statu regni na-
lia et salubria iudicauit q regnum guernis
et pdis exponebat de pccato qd postmodum
rei pbauit euictus Reparata aut die messis
euictem cu dñi domina nra ualecam locum
dñi iohis ducebat gressus suis et ibidem
p octo dies et ultia cu dñi domina moram
tarit Ibiq et induitolo fuit p dñm dñnam
honoratis multiplicat et cu minima reuencia
ad expensis dñe dñe cum domino lucen
epo uero suo in diuino pccatua Inde
iussi gallicam viam suaz diligens ac dñs
paratores captos secu duces erunt x. die
messis euictem et pccit cum familia sua
dimissi lucen epo in sermo in ponce min-
pccit militiam loci suum. xx. die messis
euictem Quo in loco adcesserunt uassalli
sui et ecclie et eum usq patronu locum
suum p deciam trahente deduxerunt
Duxit pccit pccit pccit pccit
mensis qua die dñs alphonsus pccitor eis
occurrit in via plurima pccit se fac-
tum et ea que antea in ualleoleti pccit
sat ac p homagia et reseñas firmauat co-
pietum. Que omnia neglexit facie dñs
pccitor nequissimo ipm agitatus. Vnde
deus patet et dñs eristeret in pccato accessit
ad eum dñs alphon pccitor quarti feria
ita die septembri assidens ubi toloso seue-
ille laborare q rebelles compostellani mil-
lam et eius dñm quod mahaose redire
distulerant sibi restituieret et sibi dñm
recognoscerent quod rebelles pccit ne
ganerant usq modo Et quia ista mchis
in rupe forti ordinari poterat et tractari ad
ipm induit sub spe ista ut ad dñm locum
de rupe cum suo capitio se transferet Qd
capitlin. p duos amos ul circa ab ecclia
scissim apli iacobi fuerint exultatus et

ne beatissimus apls totaliter debito officio frusta
retur ordinariac presatus mīr̄ dei ut capitulū
quod p̄ compostellānū concilium de sancto
iacobo electum fuerat in ecclia sancti iacobi
de patro deo et dō aplo impenderent debitū offi-
cium ut eius nūtate et auxilio reducentur ad sc̄i-
simam presati apli gēdem. **Sequēt̄ igit̄ ser-
fēria ad rupem forte se translub̄ p̄matoribus**
compostellānis captis dimissis in rupē de patro
no tractatus cum concilio compostellano et
alſon pditae in cuius manu dā conciliū uelle
p̄t et nolle totaliter constabat sup̄ pacē et conpo-
nit̄ mī ip̄m et dā concilium mīendi. Super
tractatu aut̄ huiusmodi. x. diebus decans ac
motis hinc mī de diuīs iūs et tractatibus in
unū finaliter conueniūt q̄ nulla sancti iacobi p̄
facto archiep̄ et ecclē cum suo dīo redderet
cum certis condicib⁹ graib⁹ p̄ dō uiro
rei et eius ecclia ac dōpnosis. Que cum om̄ia
ex vīaq̄ p̄missa fūissent et quasi firmata. ab
die septemb̄ horā tarda necno et tractatores hu⁹
conuēt̄ ex pte conciliū te manu dā archiepi
uerillum sancti iacobi recipiſſent cum quo i
castinū dō archiep̄ uiro dei debebant occurrere
re tanq̄ dō suo uillāq̄ dām restituere et
eius dām recognoscere mīauit diabolus et ex
presati pditoris nūtate beatissimi apli iacobi n
dubito p̄uante ne eius ecclia et mīm̄ sit ac
dōpnosam compositē recipet sic tractati fūe
int̄ et p̄missa. **Nōc̄ igit̄ illa postq̄ dīcessit de**
rupe forte sere dās pditor horā tarda uillām s̄c̄
iacobi mīauit et convocatis aliquibus de con-
cilio om̄ia que ordmata sup̄ dām compositē fūe
int̄ p̄turbant allegans et p̄cedēs q̄ p̄facta
compositō tolore ex pte dā archiepi p̄cedebat. **Ex**
hoc ei se duci quidam ex cib⁹ ubi fellitis
pditoris et ali⁹ pro maiori pte cohaci būerūt
necessario discedere ab his que p̄misant et no
luntari plimū reuocare. **Icastinū uo qua**
die uillam reddere debuerant die træga que
erat mī archiep̄m et cūes trægient̄ mī uil
lam restituere. **Dās pditor uillas nendos**
disposuit uiam suaz. **H̄ ut posset suam mali**
cam palliare anteq̄ uiam arripit ad pum
p̄m ad rupem fortē accessit. **Cumq̄ i capel-**

la sancte eusemīe dā missa sua quā die quo
lib; solitus erat dicē cum tenore immia et
copia lacrimānū vir p̄factus cum suo capitulō
et quibus de nassallis suis resideret sup̄ne
mt̄ dās pditor cum multis de concilio sup̄
adēns nouos multos articulos sup̄ his q̄
die p̄facta ordinata fūiant et p̄missa siue
facē consueuat in omnib⁹ tractatib⁹ et postu
ris que mote fūiant mī ip̄os. **Quod vir**
dei audiens admiratus et stupefact⁹ minuz
dirit. **H̄unḡ ut inde finem h̄ē poterūt**
tractatus huiusmodi cum containe ea
que p̄ nos alios dā et p̄missa sūt minuz
tūt. **Nām sero hora tarda om̄ia que p̄te**
batis p̄ nos concessa fūerūt sub tali pro
missō atq̄ p̄fecto et mī illa que p̄missa
hodie p̄ nos complerentur trāngbat
træga que mī uos et nos m̄p̄sita fūiat.
Et cum mī horūm compleūtis nec co
plete ut mī p̄ma facē intēndatis sine
træga om̄i h̄ic uenit⁹. **Venit⁹ erit⁹**
capellam recedens et nos cum capitulō
et nassallis mīis celibatum super
hus que nūc nōm̄ p̄stulatis. **H̄is**
uocatis milesquidam maior domus
sue capellam erunt cum eodē audies;
et mīchiloq̄ certificatus q̄ uim p̄facta
træga trægient̄ sūens q̄ p̄factus
pater et dās mīchil mītratibus hūs
modi p̄factebat. **H̄ et p̄ pditore diabolus**
cum deducebat p̄missa uana et
suctuā uila circuia om̄i trægēt̄ p̄g
tis casti ignorantē pentus uiro dei
claudūt̄ nūll̄ firmūt̄ et cum diligēt̄
custodiūt̄. **Occidagq̄ om̄ib⁹ sc̄utiferis**
et ali⁹ hospit⁹ hominib⁹ qm̄ usum
armorū nouant cum illis de campo
qui extra uillam sancti iacobi erula
bant qui sc̄edule om̄es tam clia q̄
lari in festo facta guerēt̄ et ali⁹ sic
inter aderent̄ p̄facto uiro dei quos
exulare et eorū pentes et amores ac
adi p̄uerterat vir p̄factus eos amio
ri mīt̄ p̄t̄us et mīm̄ ut id q̄
p̄factus p̄t̄ et dās uib⁹ et tractatib⁹

dulibus et per nos cum ibi et per ditore utilibus optine non poterat ense gladio et in rili ope obtineret ut quid amplius moreretur Non posuit nec noluit deus amplius tolerare portos et malitia uiri nefandi et nequissimi portoris voluntate uno dei perditore uenit se et consortes. Hec autem omnia in morte me uidete qui hunc sanctum fuerunt uno dei ignorantie totaliter adimpleri.

¶ res nimis admiratio sumorum studio in morte petuorum comedenda quod homo sic potens cum aliis quasi eis potenteribus per homines alienigenas morte sic inopinata et horribilis fuerit trucidatus. **¶** Sed agnites per eosdem illatas uno dei et sue sponte muneras doctas cum diligencia que in primis sub copioso sicut descripta et signa uana ante uoluus que ante mortem docebat nefariorum nequissimam per somnis ostensa fuerunt lucide reperies eos finem horrendum fuisse diuinitus opatum et uitium beatissimi apostoli iacobii mirabiliter adpletum. Appuit namque cuius dormitione nocte quadam ac una cum aliis custodiens puratores compostellanos qui capiti ut primitiva est detinabant insulo hec arribabilis. Videlicet ut apud basilicam apostoli iacobum in equo alto super ieiunio curis castri de rupe forti in aere exstinctum scutum in brachio sinistro tenentem et manu dectam lanceam uibante tribuliter concia compostellana auctoritate. quendam autem unum insula epuli ornatus et habens ordinis predicatorum in una manu ante in alti colubrum album tenente gemibus flexis stantem ante ipsum qui usque per omnia similis ter eidem appuit nocte illa. Quis autem vir dei qui ab adolescentia sua crucem quam ad carnis mortificationem collumbam albissimam quam ad metas scientiam in suis manus et operibus sedule deprendit qui in aere sancte contemplationis et hoc orationis ac in aere ardore pectoralis penitentie constitutus eius proximum scissum apostoli pro libertate sibi concessum ecclie deum et eius apostoli precabantur cuius preces mitis beati apostoli ambiguntur.

ordinationis

principis. Duo vero fratres duo greci in diade cognominari ministri satanae de portis portores pentelae. Namque uno residui tam de aliis quod te aliis de ultro fuerunt portantes qui portatores contra etiam cum deo portatore fuerunt socii et consortes. Hec autem omnia in morte me uidete qui hunc sanctum fuerunt uno dei ignorantie totaliter adimpleri.

¶ res nimis admiratio sumorum studio in morte petuorum comedenda quod homo sic potens cum aliis quasi eis potenteribus per homines alienigenas morte sic inopinata et horribilis fuerit trucidatus. **¶** Sed agnites per eosdem illatas uno dei et sue sponte muneras doctas cum diligencia que in primis sub copioso sicut descripta et signa uana ante uoluus que ante mortem docebat nefariorum nequissimam per somnis ostensa fuerunt lucide reperies eos finem horrendum fuisse diuinitus opatum et uitium beatissimi apostoli iacobii mirabiliter adpletum. Appuit namque cuius dormitione nocte quadam ac una cum aliis custodiens puratores compostellanos qui capiti ut primitiva est detinabant insulo hec arribabilis. Videlicet ut apud basilicam apostoli iacobum in equo alto super ieiunio curis castri de rupe forti in aere exstinctum scutum in brachio sinistro tenentem et manu dectam lanceam uibante tribuliter concia compostellana auctoritate. quendam autem unum insula epuli ornatus et habens ordinis predicatorum in una manu ante in alti colubrum album tenente gemibus flexis stantem ante ipsum qui usque per omnia similis ter eidem appuit nocte illa. Quis autem vir dei qui ab adolescentia sua crucem quam ad carnis mortificationem collumbam albissimam quam ad metas scientiam in suis manus et operibus sedule deprendit qui in aere sancte contemplationis et hoc orationis ac in aere ardore pectoralis penitentie constitutus eius proximum scissum apostoli pro libertate sibi concessum ecclie deum et eius apostoli precabantur cuius preces mitis beati apostoli ambiguntur.

audiatis finis in morte nequissima ipso
 rum apparet milia centenibus discantens
 per acer nocte preterente diem intitulat ho-
 minum nefantorum ingens globus ignes
 cadens et fulminas supra auctoritate pfecti
Die etiam mortis ipso dum actu trucidati
 rentur audim honesto viro ingilanti
 apparet visio seques. Videbat namque btm
 iacobum supra cacumine duci castri ense e-
 uaginato discutientem et hinc inde nra
 liter possidentem cum pallio suo tigente
 ensim carentem et recludente post mo-
 dum in vagina. Non mihi mirabile audi-
 honeste dñe apparet vidit ei post solis et
 casum insice apta dum actu ingilareret
 ingetem multitudinem hominum armato-
 rum equum et pedum circa villam scilicet
 iacobi discantem lanteas suas tota ci-
 vitatem vibrantem et armis aliis diuisi-
 genis comitatum. Alia namque militia in
 dicta processerunt ex quibz paulus in bmo
 feste probatur morte hominum preditorum
 fuisse eiusdem inficta diuinitus utite bas-
 simi apli iacobi opante cui placant suaz
 basilica ab illatis opprobis relevare et de-
 pphans manibus libans ad nos signum
 factum est istud et est mirabile in oculis in mor-
 te et ei hominum preditorum confacti fue-
 rint coruina amaz pectori ad tunc p-
 tractari et summa potentia et nobilitas tunc alp-
 hon preditoris et alioru qui una cum eo pleci-
 sunt sic sunt aboliti nec ab hominum me-
 tibus abrasa et cum eisdem ad inferna
 demissa quod non sunt qui ad hoc aspiceret
 sed abierunt omnia sicut firmus ppter quod co-
 postellam rebelles interdetes confacti bacu-
 lum aiundinem cum miseri fuerat et
 eius intitulat totaliter defessisse ex angustie
 factu in lacu seca et misere multiplicis
 descendenterat. Coacti sunt occulos aperte re-
 cognoscere quod pmitiole quod malicie egerat
 contra stimulū calatrantem ac manus su-
 as ergere ad unum dei prem possumus
 ut de male actis contra ipsum et ecclesias m-

aligeriorum optime merentur. Et sic nulla
 cum eis ibi restituueret homagium pres-
 tarent quod antea male vult regnante
 in maximū suum iocundis tunc galateis te-
 trumentum Posteaq tractatoribus sup pa-
 ce restituenda firmata int̄ presum virum
 et ecclesias ex parte una et cives pccos ex altera
 in proposito hinc inde articulis pacis tractatu
 tangentibus omnibus p dicos tractatores
 discussis in unum omnes pte conuenient.
Agnitionis fuit dies qua villam et eius
 dominum debuerunt restituere pfecto viro
 dei et ecclie et prestare homagium amplia-
 ter p eadem. Qua die adueniente videb-
 7
 erit die septembri comiocationis nassallis
 ecclie et concilii pontis uectis de patre
 et te nova datus vir dei cu reuendo pate
 in epo dno redito epo lucen et psalmis
 omnibus et canendas in capituli cu uassal-
 lig et concilii predictis ppe villam ad mo-
 tem sancte susanne accessit secum duces
 quatuor praetores duci concilij cum alijs
 duodecam ciuibus qui capta fuerat inde
 mentis in priorum. Residens qd uirti eccl-
 siam sccē susanne in loco ad hoc disposito
 et pate cum prefatis lucen epo capitulo
 nassallis et consilii nec nō abbatis
 sancti martini de foris. de ante altaria tri-
 tre gundisaluo de sas ordines predicatorum
 qui cum predictis abbatis et sccē fie-
 nunt te auancas fidei uassallo ecclie
 huius pacis ordinator principalis fuerat
 et tractator ac cum plebis seruū utiusqz
 undiqz concurrentis copiosa multitudine
 sibi obuiam exirent precedente eo qui ex-
 tensum uerillum duci iacobi deferebat
 dce uille iusticiam qui tunc erat iohannes
 f. et sancio petri bugaveti cum aliis ho-
 minibus dce uille sollempnibus et pli-
 serus utiusqz multitudine numerosa et
Oni coram uenabli pte cleris gemibz
 puoluci de comissis humili ueniam pos-
 tulantes claves auctoritas cum sigillo et
 aliis que ad recognitōem ipsalis dñi nos

cantur p[ro]tine de uite sibi tamq[ue] dno suo
 temporali sponte i libelis obuilerunt et
 in suis manibus prefati iusticiarij no[n]
 tenuis concilij posuerunt et dnu[er] ad ipm
 et suam eccliam simphicit i absq[ue] contra
 dicto qua cum recognovint p[ro]tine p[re]stan
 tes uiramet et homagium i manu gu
 dialis lege militis uassalli ecclie sup h[ab]it
 omibus tanq[ue] d[omi]ni archiepi et successoru[m]
 eius et p[ro]fate ecclie ho[ne]tes et uassalli fide
 les p[ro]mitentes q[uod] a modo ipi et eorū filiū si
 deles essent sibi et eius successori et ecclie
 memorare nec p[ro]sumeret i posterū i alio
 contra eccliam rebellare facia aut cognoscere
 hu[er]modi cives qui p[re]sentes erant absoluti
 venabilis pat[er] a sentencie et p[ro]mis lati
 p[er] eum et p[er] executores a lati p[er] eundem
 quas incurebant uille dnu[er] archiepi et
 ecclie ab negantes. E[st] p[ro]p[ter]a dnu[er] caruit se
 tentis et p[ro]mis quas i auerat d[omi]n[us] dnu[er]
 suum in ecclia obdentes a quibus post
 dum p[er] eundem sunt absoluta iurite sp[irit]u
 comissionis q[uod] sibi fecit summa pontifer sup
 istis quibus ut p[ro]missum est absolutio cla
 ues singlarum portarū singulis ambibus
 et sigilli etiam singulas tabulas tradidit
 recepto homagio sup his primis ab ei
 dem. Ita autem homagia et p[ro]missa i austi
 num congregato concilio in monastio Sancti
 pelagi de antealtaria coniuncti uenabili
 lauracis p[er] amicorum Bartholomo in
 te uelhestio in ecclia compostellana ui
 moe gundissalui canonicis d[omi]ni pris reuen
 di uices gerentibus sup istis in p[re]senia
 misia scriptorum notariorum omnes et singuli
 de concilio appbauerunt et nichiloq[ue] omnis
 et singuli de concilio p[er] uiramet et ho
 magium confirmarunt omnia et singula
 put in instrumentis confessas sup pleni
 continetur. Acta fuerunt hec anno d[omi]n[us]
 .xii.ccc. xx. Sedente sanctissimo p[re]te dno
 ioh[ann]e. p[er] p[re]x. ii. regnante dno alphonso i pu
 pillar[um] etate constituto in p[re]senia reuen
 di patris d[omi]ni rodici ep[iscop]i lucen[ti] et capituli
 compostellani et uassallorum fidelium ecclie

-6. p[er] aluari. Jo. uelassu sanissa Guggen
 gomeay rodici loze. Jo. martini. p[er] mar
 tim. fern fern daunays gundissalui pe
 lagri. gundissalui loze et alior[um] plurim
 uassallorum et uenablium i religioso
 rum uitor allatum de antealtaria et
 sancti martini de foris prioris monasterij
 de sar prior f[est]i p[ro]dicaturū quetus compo
 tellam et suis gundissalui sup d[omi]ni ne[re]no
 et plurim alior[um] religiosor[um] i letarii et dicoz
 alphon[us] ioh[ann]is et andree petri notarior[um]
 compostellanor[um] qui de his omib[us] i sing
 ulis conscripsit publica milita que sigil
 lis archiepi capitli et concilij ad maiorem
 rei firmitudinem conueta fuerunt uita
 eccliam sc̄e susanne. xvi. die mensis sep
 tembris his pactis ad rupē fortē redit
 die illa et ibi p[er] dies paucos mora curit
 Inte ad rupem de patrone se transferens
 conuocatis uassallis suis i militibus de
 eorū concilio iusis tam decie q[uod] nefante
 memori p[ro]p[ter] alphon[us] a compostellana
 ecclia tenebat intiam. xv. die mensis oto
 bi uiam suam diligens cum p[ro]fatis uassal
 lis et concilio uille sancti iacobi ad mon
 astrium sancti ioh[ann]is de souea applicauit die
 illa uolebit ei iur[us] dei discretor[um] p[ro]fundissi
 te tua predica taliter ordinare quod i secat q[uod]
 non possent qui eam teneret i posterum
 contra eccliam i eius antitute misericere
 sicad fecerit p[ro]p[ter] sepe d[omi]n[us] solebat et
 fortaliga d[omi]ni p[ro]p[ter]oris in sua manu re
 capte et de eisdem ordinare p[ro]ut iudicaret
 p[er] ecclia expedire nec no[n] i fortalicia uassallo
 rum suorum qui d[omi]ni p[ro]p[ter]ores fantes in
 predica rebellione fuerant sequasses et i
 sup ualitores ac p[ro]bare sicut uassalli et ne
 potes p[ro]p[ter]ores prefati ad eorū sui reden
 tes uellent male acta recognoscere i de illis
 iniugis iuro dei et sue ecclie emendam ali
 qualem facie ut eos pat[er] misericors in sinu
 sue clemencie recipere dignaret quod male
 consulti facere in sinu dispendiu[m] contempse
 nit quod cernens p[ro]uis pat[er] sexta decim
 die mensis eiusdem de p[ro]p[ter]ato monasterio

29
25
egrediens sibi nassallis et militibus i
conilio nolle sancti jacobi ad fortaliciū
gancie rodici de lodesma nassalli ecclae q
prefato p̄dotori in dñi rebellione conti
nue adheserat accessit qui gancias au
dito eius adūetu dñmisit dñm fortalici
um nemine eodem existente qđ mā
davit dñi patr & dñs dñry totali & euel
li ang mandati sunt continuo adimpl
tum quo p̄cto ip̄a die ad moastium
sancti laurencij de carboneria accessit
et ibidem dieb aliquib⁹ moram traxit
expectantq; si dñi p̄dotoris nepotes & ali⁹
sui sequentes uellent que male egerat
recognoscere et ad cinum mīe prefati
p̄atos & ecclae reuocari quod facere necesse
uit in malitia obstinati licet p̄ pñz
p̄em plies sunt morti et inducti p̄p̄
quod. vñ die mēsis eiusdem cum pre
fato conutatu suo apō galegos fortali
cum dñica comeat te dñia ecclae nass
alli qui fautor & adiutor dñi p̄dotoris fu
erat accessit inuenitq; dñm fortalicium
homib⁹ armis et uictualibus premi
nitim ac miro fortissimo fabricatum &
ad resistendum diebus multis disponit
et patit. S; cum machina p̄ dimendo
dñ fortalicio paretur videns dñ didicis
qđ durum ubi erat contra stimulum
calcitare ducti concilio sp̄s amoris
se fortalicium & sua om̄ia posuit i manu
p̄fati p̄is et dñi mala acta contra eum
et eccliam recognoscens ac suplicis hu
militer de commissis omnibus ubi mis
icordit indulgenſ quā mīam miretam
cum iusticia patr infidicis nō negant
nam contra eum & eccliam commissa per
eundem eidem indulcat tam ecclae a qua
p̄p̄ ad sessionem prefati p̄dotoris priuat
fuit ubi restituit. Verum qđ de dñ fortal
cio tñ & ecclie dñpna non pauca non
inferebantur p̄fatum fortalicium ma
davit dñry & isolcheinis dissipari Quo
p̄cto ad domū fortē de clara se trans
culit. xxi. die dñi mensis quā p̄dotoris
nepotes tunc tenebant inuenit eam
ad resistendum dissolitum et patim h̄ic⁹

26
8
m ea existentes ad resistendum nolunt
arios et patos S; cum p̄ distruçōe de
domus machina p̄fecta est homines
ip̄am custodientes nō ualentē resistē
dein domū dñi pati et dñs proddiderit
vñb⁹ die mensis eiusdem Seuens
aut dñis pater et dñs qđ p̄ custodia cō
detiae & p̄o tūtō urū ecclae compō
ellane dñi dom⁹ eēt ad modū uelis
et necessaria h̄ita cum suis diligenti
delibitate dñm domum illesam uolunt
remaine p̄sito alcalde in catena. xxi. vñ
die eiusdem mēsis accessit ad obgiend
dum domū fortē de feruīdi quam
simili scid primā tenebant dñi p̄doto
ris nepotes & custodes eiusdem inue
nit noluntarios ut eam rediret sed
p̄ans ad resistendum noluntarios et
patos S; cum p̄mā die nouemb̄ dispor
ta eēt machina uidentes homines dñ
fortalici qđ mīe resistere poterat uocato
vno de dñis neprib⁹ ip̄m requisivit
ut cum prefato uro dei conueret domū
suam recipere quā mīe ip̄i poterant dese
sare quibus auditis compulsius ē ad pñ
p̄em accedere mala acta qđ cum et ecclaz
recognoscē domū dñm se & sua om̄ia &
noīe suo et ḡmam suu pōne i manu
p̄fati uiri dei ut ab eo ueniam consequi
merentur ambis pñis patr maledicēt
conuisa contra eum & ecclaz & haec non
meruerint p̄tem tñ quā dñis p̄dotor
ecclie auiclus. Haec post modum
dedit eidem ad instanciam suor militū
et baronum. Verum qđ de dñ fortalicio
infinita mala comittebant & in numer
ablia dñpna cō ecclie inferebant dñm
fortalicium madavit dum & isolcheinis
dissipari. H̄is p̄ctis vñ die nonemb̄ di
ruta domo prefati de feruīdi ubi per
septem dies fuerat cum suis militib⁹
et nassallis h̄itatis i campis magni
ijs uilib⁹ constructis nouit. cum rem
li m̄te pie latit dura que om̄ia uno
dei dulcia uidebantur dum una ecclae
tia aethena disperita posset in melius
restaurare recessit et ip̄a die puenit

in eum
de ignorantia
aegri posse

secundum

tunc

quod dñm
hunc

ad monasterium sancti iohis de souea In
castro uero natus nupem forte uolunt
dingere uam suam. Si ne de tantis col
latis beneficis uitatem diligenter diuinū ac
apli sancti patrem adiuuare primit
scissimi apli limia uolunt uisitare quod
nondum fecerat ex quo curias dñm
sibi fuerat restituit ut deo altissimo et
ipi aplo suplices grās redderet quia sic
glōe in curias fuerat iuxta uocē feli
citer p̄spatio. Intervenit uillam sancti ia
cobi die ista quia nondum ex quo abi
restituta fuerat intrauit et sanctissi
mi apli basilicam sumā cum de uoce et
reuerencia uisitauit deo et sibi de collatis
miraculose beneficis et evidentib⁹ impen
sio celestis adiutorio grās et laudes refe
rens corde toto. Sicut p̄ curias p̄pli et
deum uimūlū receptis cum maxū
reuerencia et honore cum leticia et cupido
concipiantibus et erulantibus de loci
ambus unius. Visitansq; sanctissim⁹
apli limib⁹ p̄ aues predos mutatos in
unum alterum qui sibi fidelissime inua
qua interea fecerat seruerant cum reu
enia minua ad nupem fortē deductus
est ipa die. Suntq; ibidem usq; ad. vi. diem
nouemb⁹ quia die in ecclia sancti iacobi
clericorū simodum celebravit. Et postmodū
ad nupem fortē redit receptus aliqua
leuī requiem post labores durius et mul
tiplices toleratos. Interū fecit p̄fia de
mitate uocuum quam predecessor suis
dimisit imperfectam. fecitq; aliam nup
magnitudinis ac minē fortitudinis
ex op̄p̄to huius costarū. sup̄tuosam in
mūm p̄ tūtē ecclie et ad suandum
uille dñm multo sutorie et labore p
eum uitae apli adquisitum. Quod nū
q; ecclia sic plene et simpliciter ac modō.
que auris uocatur terengaria nome
alio nōie terengario diuinatu. In cuius
cicumine machinam situari precepit
ad maiorem p̄missoriū tuotē. Hus di
ebus missus est legatus p̄ sanctissim⁹
patrem dñm iohem p̄redm. Reuen
d⁹ m xp̄ pater et dñs. dñs frat. G. Gabi

n ep̄s ordinis sui predicatorū ad regū et
terras regis castelle et legiū illustris ut
deorum regnorū statum in melius refor
maret et ad pacificandum ut illustris et
potentes uiros. s. dños. p̄lm infantem
iolem de biskaya filium iohis infantis g
dñm iohem filium hemanebas qm
infantis m̄t quos ratē tutorie regis
alphon in puerili etate ostendit p̄tū
tibus atlante munitionis dulcētō non
panca toti tē dñpnosa mm̄. exorta
fuerat continue in malum suscipies
maremēta. Qui legatus om̄es p̄fator
regnorū prelates uocauit ac cintauit
p̄sonalē ut ad ip̄m in cunctitate palentē
accederent ubi tunc p̄sens erat consili
atū et delibatū cum eodem qualit
teberet procedere sup̄ hūs que sibi sue
runt imp̄ita et comissa graues sente
cas et penas contraria costē fulmina
si p̄missa nechigerent adimplere. Et
licet p̄fatus pater et dñs receperisset a
sanctissimo patre et dño dño iohē p̄fa
to sumo pontifice plies in mandatis
q; ad tēm conuictōem no accederet
et ip̄m p̄ sua lūtas exremisset ab eadē
p̄tū municias capitales quas uirū
in uia et in tūmo uerisimilitē formida
bat. bonū tam publicam p̄pones p̄pro
ad tēm conuictōem accedere disposit
it et pro uia sua studuit nācā. Quo
in tempore quidam miles aluariū sac
q; nōie in dñm regis existens quosq;
uassallos ecclie int̄fecit. alios uulnerauit
aliq; in suo fortalicio. uocato felipes ar
ceri m̄capunt. a quib⁹ postmodum ex
torsit magna pecunia cōntitate contr
mentis et afflictōibus granibus primi
tus illatis eisdem. Quod audiens ur
dei moleste portauit minuz et illatas eis
minuz p̄p̄iam reputauit missisq;
mucis suis ad prefati militē. am
suis lūtas ip̄m plies requisuit et mo
mit ut illatas sibi et suis uassallis p
eundem uirias standeret q; totius eme
dere alias ip̄e emēdam et cornicōz co
dignam no obstante q; existeret ex eo

minit tibi ecclie expectaret ab eodem. **Q**
omia tuis miles in sparsis in sua tra-
litaq mduinitus mala et muirosa ibi
malis opibus cumulanit primates in
chilone ibi muirosa et fatua dñm p
arem et dñm maliciose plata opib ad
mplere. **Q**uod audiens murdei iitu
te apli sanctissim iacobi roboratus qd
iib dixat noluit ope adimplere. Et ne
ceteri milites cumunicii atx to
nimo ecclie similia facere accepterunt.
conocatis militibus et uassallis suis
cum gilio uille sancti iacobi. ex dom-
die mensis iuly ad dñm fortalium
te folios ex dñm ecclie situatu acce-
dit. In anastiu aut igne apperto dñm
fortalium quod custodes ciuitem copul
si fuerant vno dei restituere fuit di-
uiti et totali dissipatum. **Q**uod audi-
entes cumunicii milites qui ex dñm
um ecclie habebant fortalia dñm dñm
artuiana ex his que facta fuerant
nimio timore perussi ad dñm uniu dei bid
accesserunt p dñis fortalijs homaguij
facientes ac sub eodem homagio pmi-
tentes q de dñis fortalijs nullum infe-
retur tibi ecclie noauinetu. Et si quod
inuenetur pati erant iur suu madiatu
et uolutum emendare. Et quia uen-
to intellectum illuminat et elatos m-
dum ad suu agnitem inducit Ideo c
nens dñis miles indiscretus et fatuus
que erga eum facta fuerat inductus
conclio sps samoris ad dñm ptem et
dñm accessit p commissu ueriam postu
lans se et sua suppones meum dei.
Ot qui ab infancia cruerit genum
misato ad instanciam suor uassallo-
rum et militum supplicium p eadē
ipis mistis e commissa eide indulges
et ipm recipiens misericordiam et ecce ualla-
lum cui etiam super bona mēse sue
stipendia annualia assignauit. His
pactis ad castrum de rupe forti rediit
de uia sua usus castellam ordinatu
iux. volvutq; m cetera ordinari q; iu-

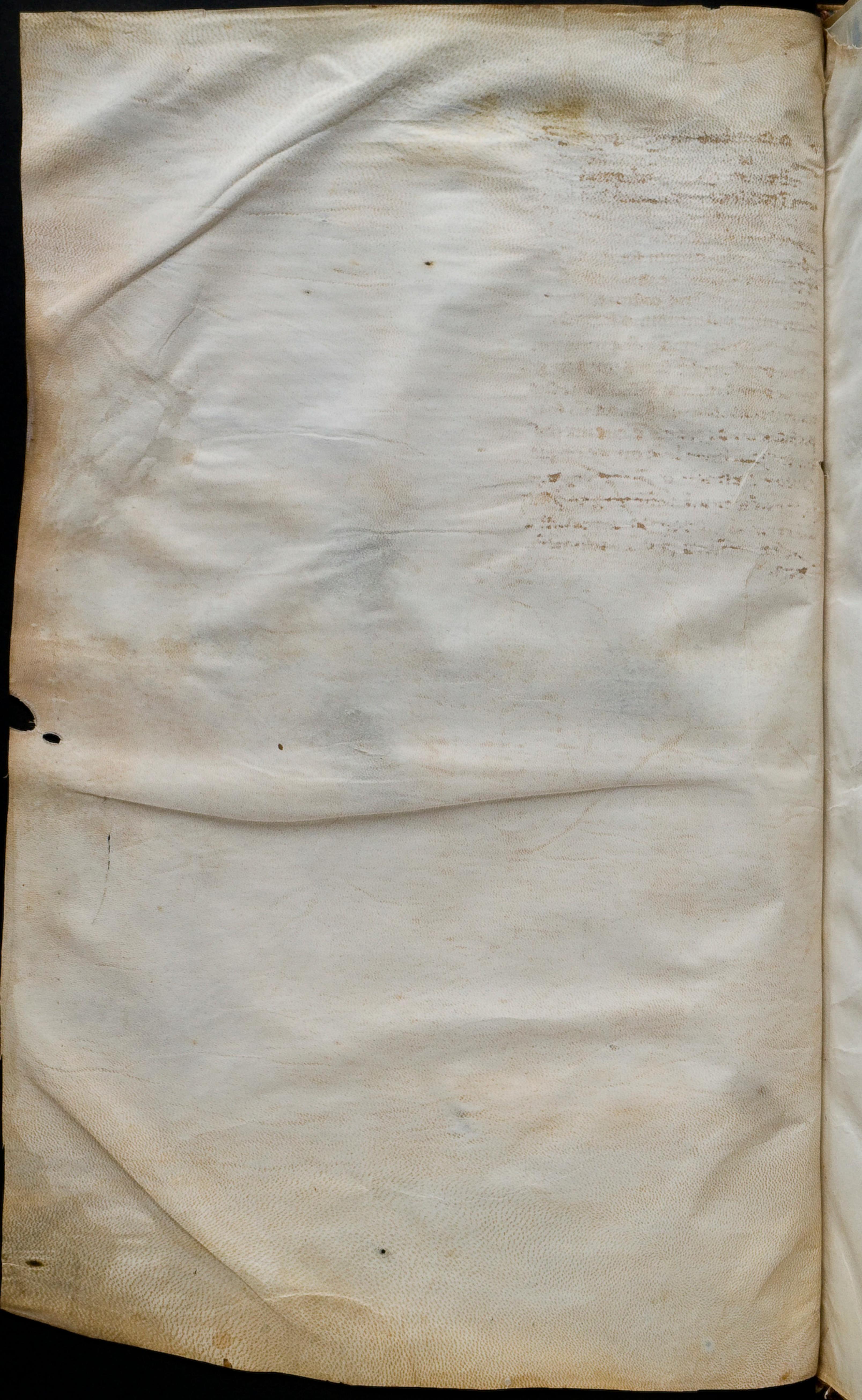
titia que iustitia dei et auxilio beatissimi
apli iacobi tanta uigebat in ea sub
iecta domino ecclie per uniti dei industriae
et misericordia quicquid inquit in suo
presenteret uigore et conuenie recipet
meritum tanta ei erat iustitia q.
ut quisque quod suum erat possidebat
sine impedimentoo quicquam. Quod in
galicia rea misericordia ac ecclia mandata
hinc superius cum suo capitulo quilibet
victorios suos instituit quod ad spiritualia
gubernandi conuocatis etiam aliquibus
de uassallis cum minoribus de uassal-
lis peticione qui iustitiam non temporis
executio debite demandabat in presen-
tia illorum qui debebant uictori remane-
re et conciliu mille sancti iacobi ordinavit
qualiter predicti peticionis quibus presedat
Federicum lega fidelem uassallum suum
et ecclie debet manuitemne iustitiam
et eam in omnibus similiter exerceat. Qui
bus ordinatis et pactis ac ponitis que
per uia sua erant necessaria cum uassallis
suis proximioribus et melioribus
qui sibi indea uia et tempore continue ad
eruerunt quibus larga stipendia ac suptru-
osa minima est langitus prefatam ui-
am est agressus. xx. i. die mensis octobi
Puerorum palenciam cum epo amicen et
predictis uassallis suis transiens pte
domini iohes de instana ubi fuit per ipsum et
uicem suam dominam maria multa
pliciter honoratus. v. v. c. m. ad nonne
br. fructu per cardinalem et eius famili-
ares ac prelatos alios qui tunc respo-
rta palencia cum deo legato aderint
receptus cum reuenciâ et honore ubi
fuit cum deo legato et prelatis alijs
met' quos sicut sol inter plenetas ali-
os luce clarior effulget in oribus re-
ligionibus disdicto maturitate si-
nectitate et scienza precellebat. usq;
ad xv. dies mensis detembi. Quia
die dous legatus cum ipso et platis
alijs exiuit palea dirigens in locu
uallis oleti ubi debebat agilum suum

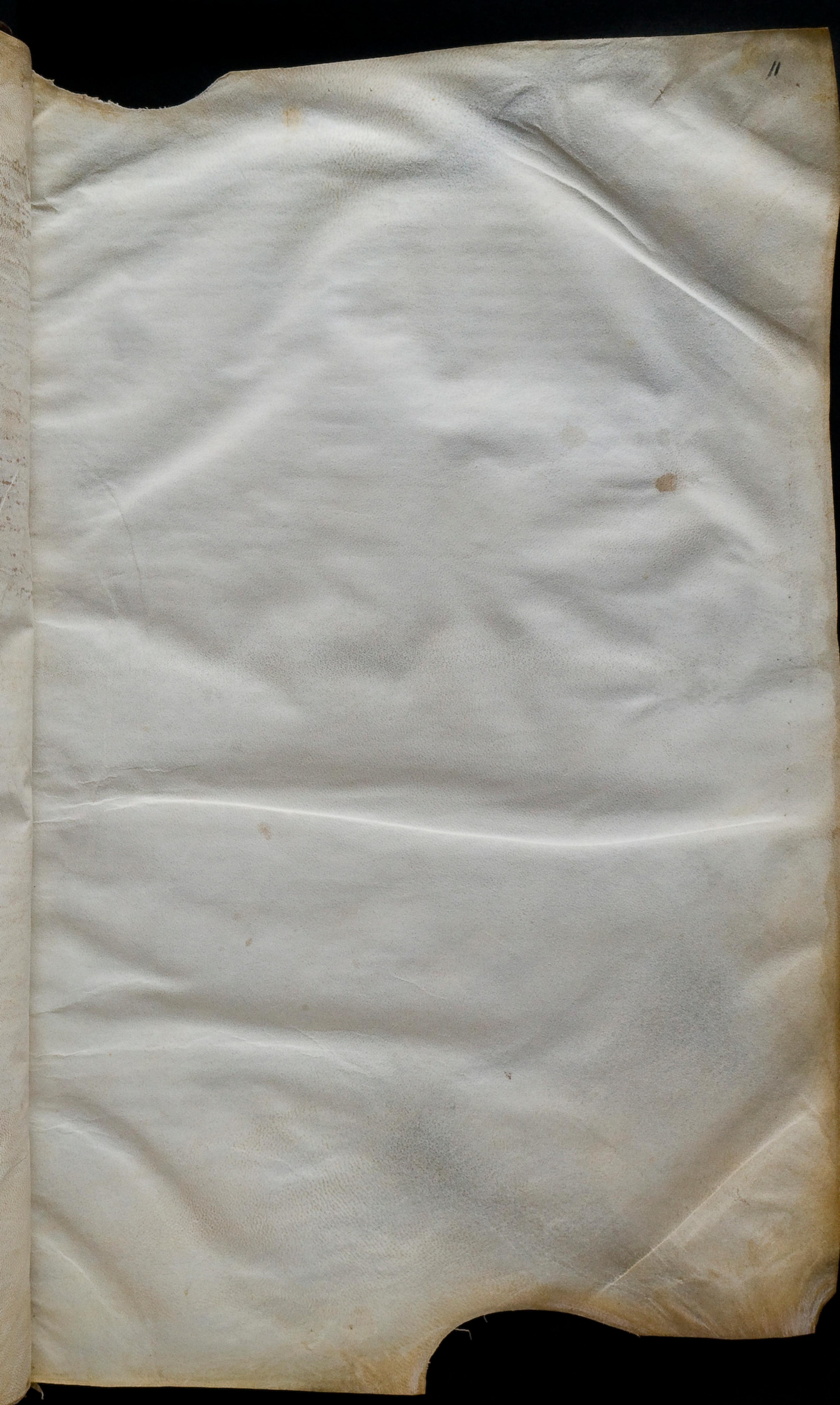
31
tenet super dictis regnorum statutis reseruatur.
In quo loco postmodum prefati domini p[re]fati
domini de discendit et iohannes filius emmanuel in
fantis p[ro]p[ter]e predatores et concilia castelle et legio-
nem in dicta regis nuntres in discordia tamē
fuerunt novati seu elici. Existente autē
deo legato p[ro]p[ter]e concilij in valle olen deis
ip[s]t[es] idoneis in aldeola que mox etes
patitur cum sing uassallis et episcopis amicis
et cauicis eius suffragano monachis tractat
usq[ue] ad octauam resurrectionis domine anno m
tre litias sanctissimi p[re]s[ent]is et domini p[re]fati
domini iohannes p[re]p[ar]e. xxiiij. recipit Super pacem ut
regem portugalie et eius filium p[re]m[ar]itum
mitum reformati mit[er] quos diabolo mis-
tingat et ministris lachane p[er]manebus
ad eos grauis duxit exhortatione q[uod] toti
regno portugalie de p[ri]mico graue p[re]dicione
et suspendendum immebat. Quibus rece-
ptis locum de alteole p[er]misso dei le-
gati concilio sicut a sanctissimo p[re]te in
mandatis huius lig[ationis] nodum sent tutores
p[re]fati elici seu novati erit circa feria post
decimam resurrectionis octaua iusus p[er]
tugaham accelerans recto tramite gressu
sios p[er] reformati pace me p[re]dictos p[re]z
et filium. Audiensq[ue] p[re]fatus eius ad me
cum annuit q[uod] totius mit[er] ip[s]i et eius fi-
lium libertam discentem adibito pa-
cis remedio immorti. Volensq[ue] deus p[re]-
fati uniuersitatis p[re]dictis latonibus anteponit ad
p[er]petuum regem et alii inter
tem regem regis filium paratus p[re]se
mis reformati. Deus non obstantib[us]
p[re]fatus pat[er] et nond[icitur] ad regem accessit apli
out[er] ad locum de sancta arena ubi tunc
rex residebat. x. v. die m[ai]is madj-
icu rex p[re]dictus cum suis uassallis et
militibus longe ultra dictum locum obiit
erexit ip[s]i regis receptum cum summa reuen-
tia et honore. Ibiq[ue] diebus octo et ultra
comorans pacem facit in mit[er] p[re]m[ar]itum et
filium suorum modis quibus p[re]dicti
trio nobis p[er]mittit p[re]fatus p[er] p[re]fatum
regem familiares eustem humeriter

32
negavit asinto ip[s]i multiplicat longo
viam locum p[re]fatum exire et ex vi die
mens ausdem. Et die iij. m[ai]is uilius ad
porum portugalie apliante ubi tunc in
fano dei regis p[ro]mogenter residebat by
monstruus aliquibus contrahens
pacem intem inter ip[s]i et p[re]m[ar]itum sui
modis ut supradictum est quibus potuit
solidavit. Recepitq[ue] sicut p[er] p[re]dictum in
famem et eius milites et barones cu[m] honore
m[ai]us ac summa reuincia p[er]metit. In
sexta die m[ai]is eustem exiens uicem
compostellam amittit suam directam ma-
retra gressus sios. Intravitq[ue] amittit
p[re]fatum sexta decima die m[ai]is eustem
fuit autem p[er] cives dei loci et uassallos sios
anno cum gaudio tripudio et honore
cepit. Nostri p[re]fatos cives au[tem] apli
sibi in hac p[re]te concessa absolvit a sententiis
q[ui] et p[er]missus quas incurrerat. Se contra
ip[s]i et ecclesiam erigentes et p[er]petrare cui
tatis dominum abnegantes necnon et eum
in sua induitam malitia sue saluti in
mores obcedentes. Quibus absolutis
in festo domini iacobi sequet. Prima
sollemnitas missam in altari sanctissimi
apli deuotio minima celebravit m[ai]is
quidem missa prefati cives necnon et
plures ali[us] de circa duas oblatas largili-
as prefatio uiro dei summa cu[m] reuincia
obtulerunt. Secundum caput sanctissimi iacobi alpha[bi]
ab antiquis temporibus ad transsum iacobi zetedei b[ea]titudinem
reportatu iacens respecto loco. curant
ad locum maioris reuincie transser-
fuerat caput argenteum mire pulch-
ritum in mediavalitudine et natus
fabricauit. In quo sacrostatas reliquias
caput uidebat iacobi alpha[bi] p[re]dicti. P[er]
sentibus virtus uenablibus. Martinus
z[an]ardi. p[er] frenum caromabibus sedis
compostellane. Et religiosis vniis de
mino g[ra]mme ordinis clementi benedicti
et priore compostellano fratru ordinis
predicatorum. p[er]dicti p[re]s[ent]is et domini diebus iiii
achie h[ab]eg[er]e. si[us] br[ac]ia de p[re]dicatore[rum] erodis

Q[uod] de capite sancti iacobi alfer.

alios contentibus in dō capite argēto
genus malib⁹ summa cū deuotis reuen
ciū collerant. Quas reliquias postmo
dum i p̄fessione nativitas dñi sequen
tis p̄p̄s reportas mamb⁹ & adorandas
exibuit vniuersit. Denū in capite palacij
ante episcopalij turrim fortissimā p̄ tuū
te cā palacij & ecclie ac adibitandū ual
de valem & necessariā costrui fecit & fa
bricam mire pulchritudinis fortitudinis
& ualoris. Multa quidē & talia mīm & m
andū p̄ reformatioē statis tenuo t̄re gal
lione ac p̄ conseruandi uictoria que suo
tempore tanta fuit qual' antea nō fuit
prefatus vir dei opatus ē que uix poss̄
ent explicari lingua hoīs cuiuscunq̄ue
Que omia & singula quib⁹ sc̄p̄le p̄p̄s
p̄sp̄erit calo in tribulatōe & regno p̄petu
p̄p̄s et dñi Christens idius modūndū
te prestigio omnibus p̄hibens testimonium
uirtutis. Benedicam dño Deo gratias amē

mo
R
ut
ut
el
fi
H
un
leg
Ra
mu
reg
tn
no
reg
no
m
os
ft.
am

33
Gera. cccc. ceperant goti regna
re. usq; in eam. dce. xl. vii.
Emp. cc. i. ii. annos tmeses
quatuor. t vies qnq;. hispaniam
obtinuerant. tonec ingresso fuit cum
sinarum tur saracenorū nomine
tunc. **Q**ui Eudericō ultimo rege
gotorum. die. v. frā. ora. vi. Era.
dce. xlvi. interfecto. fere totum
yspmiam armis cepit. Et tunc sar
aceni in asturis annos v. regna
uerunt. **P**ostra pelagi expulsis
in esamensis annos. x. t nouem
regnauit. **F**afila n post eum. an
nos duos menses sex regnauit.
Adefonsus annos. v. t nouem me
ses unum t diem unum regnauit.
Froila annos. xi. menses qnq;
dies. xv. regnauit. **H**velius annos
sex t menses sex. regnauit. **S**ilo
annos nouem t unum mesem t
unum diem. regnauit. **Q**auegat
annos. qnq; t mense. vi. regnauit.
Veremodus annos tres t menses.
sex regnauit. **A**defonsus annos. l.
duces t menses quinq; t dies. xiii. regnauit.
Ranemirus annos qnq; t menses. viii. regna
uit. **O**rdonius annos decem t septem regna
uit. **A**defonsus annos. xl. regnauit. **G**arslea fili
ei annos tres t mese unum regnauit. **O**rtoni
frē annos nouem t menses. vi. regnauit.
Froila annos. vi. t menses. vi. regnauit.
Adefonsus annos decem t nouem t mensem
unum regnauit. **O**rdoni annos quinq; t me
ses septem regnauit. **S**anti annos. xii. regnauit.
Ranemir fili ei annos. xv. regnauit. **V**er
emodus ordoni filius ei annos decem t septem
regnauit. **A**defonsus filius eius annos. xx.
t nouem regnauit. **V**eremodus fili ei annos
nouem regnauit. **H**edenard annos. xxvii.
regnauit. **Q**ui muta sua cum uxore sua
nomine sancta regis adefonsi filia av quam
regnum pmebat. ipm regnum inter tres fili
os suos sanctum. s. adefonsum. garsleam diu
nit. Et sancio primogenito totam castellam
cum asturis sc̄e uiliane. t cum cesanigusta et

34. 12
tutate. cum omnib; suis appendicis. que tunc
sarcenē obtinebant. inde tunc temporis ipsi
mauri tributum annuatim illi servando rede
bant. imprium redit. **A**defonsus uero legio
nem cum asturis. regno toletano. qd tunc
similis sarcenē obtinebant. si tributum illi a
naturā inde reddebant. tribuit **G**arslea aut
natū minori. gallegaā cum portugalia. t ispalē
sem regionem. cum curitate heraldicō. in ppā
hereditatem concessit. licet tunc temporis asa
nctenis potestatue tenerentur. qui sup̄dicto
regi. s. federnando. sic cesanigustani t toleta
ni tributum annuatim p soluebant. om̄ia u
tatis regni monasteria. suis duab; filiabus.
uimach. s. t geloire. hereditario iure tenēda t
possidenda concessit. Regno ita diuiso. tunc q
que fr̄m suam partem iam tenente. sancti primo
genitus fr̄. cum duob; fr̄ib; singulis uicibus
pugnauit. t bello captos. alterum. s. adefonsū
toletum. alterum uero. s. garsleam ispalē
cum omnib; suis militib;. t erilium abire pmisit.
Regno ita acquisito t suo iuri subiugato.
uracha sua germana magni consiliū femina.
cum quotam comitte nomine petro ansurz.
cum aliis suis peribus i zamurenisi ciuitate ei
rebellauit. **H**ec audito sang' rex. trevis regni
sui posse congregato. scenum in auspicio obse
vit. Vnde enim ille incistris suis moraretur.
quidam miles zamurenisi ciuii consilio t ma
chinate. aburbe exiuit. t cum i era. vii. c. x.
die salbati p dolor. p ditione interfecit. Regnauit
autem menses. viii. txxv. dies. So mortuo ade
fonsus ei⁹ t. qui ab illa in erilium. toletum ex
pulsi fuerat. inde rediit. t fere totum regnum
patris sui sua strenuitate acquisiuit. **N**o au
ditio fr̄ eius garslea. q in erilium ispalē abie
nit. ad fr̄m suum adefonsum. qui ut dictum ē
regnum acquisierat. cum magna festinatōne i
fortunate remeauit. **T**pe enim adefonsus sue
sororis urachē consilio. eum captum frā. iii.
iv februarij. Era. ii. c. vi. incitare retrusit.
tusq; ad mortem eum ibi tenuit. **E**t autē moi
tius ille garslea. die. vi. frā. xi. xl. april.
Era. ii. c. xviii. ad cui⁹ sepultū fere om̄s.
yspanie ep̄i t altites. legionem cōnenerint.
teum honorifice regio more sepelierint.

Cardinalis sc̄e romane ecclie minor⁹. qui p̄tēa
in papam p̄motus fuit. concilium ibidem
celebrauerit. cui rex arespons⁹ cum comitibus
et p̄nicipibus hispanie. cum supradictū ē cū epis.
rebatib⁹ interfuerint. **P**ut aut̄ arespons⁹ rex.
nūr̄ illustris r̄magine potencie. et quasi magni cō
siliū anglo. et catholici. qui p̄ sapientiam et re
nuntiatem suam totum hispaniar⁹ regnum suo
nūr̄ subiugauit. et tūm sarracenoꝝ titu man
nam tam dñi inqetauit. donec partem ei⁹. s.
toletum cum aliis multis ciuitatib⁹ et castis suo
regno adiunceret. alia uero parte tributaria si
bi reddidit. **R**egnauit aut̄ annos. x. ii. et
infestitatem b̄tor⁹ aploꝝ petri et pauli n̄ era.
. h. c. x. vii. debita natura itoletana ciuita
te p̄soluit. cui⁹ obitu om̄s hispaniar⁹ comites.
principes et p̄testates. quos ip̄e in expeditōne
sup sarracenos conuocauerit. milites quoq; et
pedites tenuis regni ei⁹ partē interfuerint.

Ilio aut̄ mortuo. filia ei⁹ urachā legitima
ab eo genita. totum regnum hispanie obtinu
it. qui a ip̄e masculā plem que sibi in regnum
succederet. nō habebat. **R**egnauit aut̄ tūm
nūr̄ et muliebriter. x. et septem annos. et apd
castum salamū. vi. idus martii n̄ era. i.c.
xxiiii. in p̄tu adulterini filii uitam felicē
finiuit. **F**ili⁹ autem ei⁹. a. nomine. arey
mundo burgundie comite palatin⁹ quem
rex. a. ab burgundia in hispaniam uenire fece
nit. et tui totum suum regnum iureundo
politicus fuit. legitimus generitus. p̄ ea
ip̄u iure regnauit. **H**ec aut̄ priue etatis
quatuor regum. imprie ē. quia. xx. tum
annum. solūm habebat.

Cyprianus archieps. viatius.
Cecindus. Berlengarius.
Cverans. petrus elie.
Cuartus. bernardus.
C Quintus. pelagi⁹ camund⁹.
C Sertus. martinus.
C Septimus. petrus gutestey.
C Et inter hos duos. fuit fernand⁹ dictus
cortes. electus et nunq; confirmatus.
C Octanus. petrus suerii.
C Nomus. petrus muniz. q̄ ē q̄rt⁹ petr.
C tecimus. bernard⁹ secundus.

**Iste opus est salutis
Regim⁹**

Eundecim. Iohannes p̄mus.

Cuoctecim. Egæas prim⁹. qui rediens aro
manas. u d ip̄o p̄iusu fuerat. an q̄ limma
ecclie attingeret. apū monte pessulanū di
em clausit extremū.

Cterti⁹ decim⁹. Gundissalū prim⁹.

Cuartusdecim⁹. Eoderic⁹ p̄mus.
de ordine p̄dicatori⁹.

C quintus decim⁹ rodicus secundus

Decim⁹ decim⁹ berengarius secundus
ordines fratres predicatorum latrone
professor. Et berengarius secundus. Et
tertius ordinis fratrum minorum. Et unus in
nobilitate nobilis et ecclesiasticus. Et expedito
et p̄misito filio. Nam hæc res uincit
ita que p̄ea modestia. Et p̄modestia. Et ap
pellane. Et uulnus tuus. Et lumen
dormientis opus. qui dñs. xxiij
secundus sedens. Compellere. et distingue
re.

Decima septima. Iohannes

Decima octava. Martini⁹. Et fuit
de genere nobilium de gres. Et fuit
electus et acordia p̄ uirum sp̄us se. Et q̄
ecclie erat resuata. fuit sibi p̄misit
p̄ dñm p̄ayam benedictum

Decima iohannes. Et fuit castellus. Fuit fortis

F dñs vñ. Et ordine p̄dicator et est sepultus
monasterio s̄te os boneuall.

F dñs p̄p̄ patru. q̄ multa bona aḡbit esse.

F dñs iohannes de ligna.

F dñs martinus de gres. Et uir.

F dñs petr⁹.

F dñs gundi salinus.

F dñs gomericus magist⁹ q̄ se et eccliam bene
petit ac et p̄p̄ sibi comisit.

F dñs sugeria oruus de p̄iba tollens.

F dñs al. de mosasso dottor in deſtri⁹

F dñs vñ bone in fī. Atq; p̄p̄ dñs al. q̄ eccliam
q̄p̄. Bevit xiiij ame. Et dñs q̄ olim xviij de
messis art⁹. Et a dñs al. c̄t̄t̄d̄.

F dñs iohannes p̄p̄ magist⁹.

F dñs illup⁹ de mendora q̄ fuit aliat⁹
ex mundo m̄p̄.

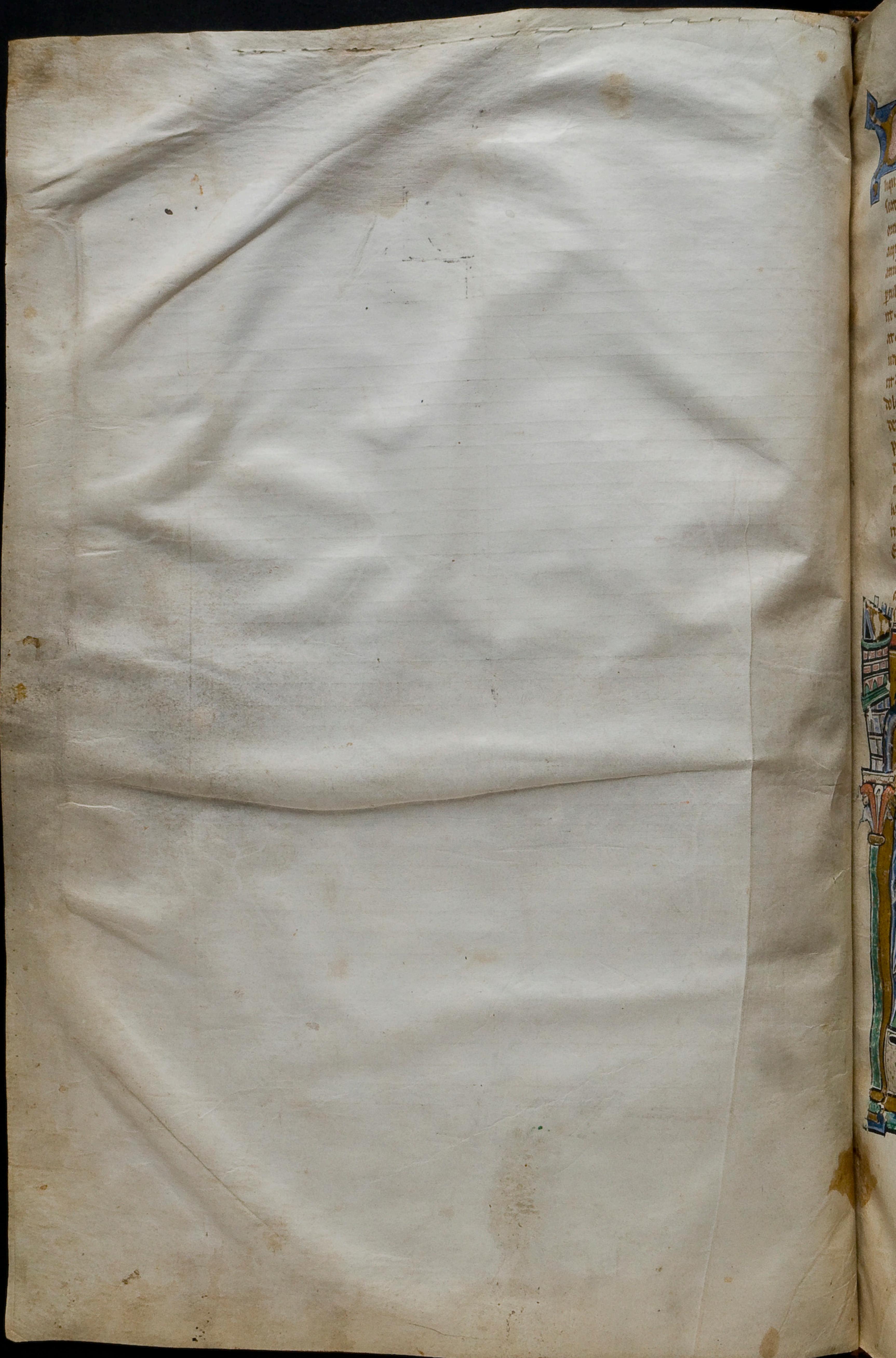
F dñs aluarius d. yspurii. qui fuit
Ep̄us p̄aymoni⁹. Et legionen⁹. Et Conchis
et deinde archiep̄us zapp⁹.

F dñs w. Et luna.

F dñs alfon⁹ de soncera p̄ spalton duxit op̄p̄
p̄e dñs alfon⁹ de soncera cui q̄p̄b̄m⁹ duxit

F spalton ad op̄p̄ et plato et ip̄one anno septu
fuit p̄ leonias lucchesi uilla de uita
anno dñs al. hoc.

Datus dei gni cōstellane sedis archieps. iussit hunc librum fieri. et in thesauro beati iacobi reponi. Et si aliquis p eum legere noluerit. legat. et cognoscat quantos honores et quatas hereditates. et ornamenti. et dignitates. ipse archieps sue eccl. acquisiuit. et quantas plectiones et pericula animatis potestatis. p sive ecclie defensione. pauperit. Et postqm legerit. et omnia cognouerit. in suo loco eum reponat. et sep̄ ibi permaneat. et nemo eum inde rapiat. aut aliqua fraude ul'uidia aliqua auferat. qd si fecerit. aut ex ignorantia impuerit. seu aliquo dolo eum destruxerit auctoritate omnipotis dei. et beate marie virginis. et btr̄z apostolor̄ petri et pauli et beatissimi iacobi et omnium sanctor̄ dei. et nra auctoritate. sit maledictus et excommunicatus. tūc iudi. dñi p ditor et tūc dat him et ab iuv. qd uiuos tri absobuit in inferno p penitentia sit dampnata. am. am.

Et qui eum seminaverit. et bene custodient. adeo patre opere. et beato iacobo aplō. eius discipulo. sit benedictus et sanctificatus insecula seculorum ame.

In nomine sc̄e trinitatis. Incipit p̄mus liber Regis. venerabilis compostellane eccl. pontificis. virtutis setior. Incipit plagi. alares antiquae de instructione et eruditione posterorum solliciti. regum atque ducum gesta nec non uiros illustrium p̄bitates et industrias pugnare commendare consueverunt. ne virtus ueritate aut longis temporum intermissionibus oblitio. infondua obliuionis labe fierent. Ideo autem ea nequam obliuionem trahenda esse. si p̄tius p̄scripturam notitiam uiuaci et diuinae memorie commendanda arbitramur. ut postea eadem sepius legentes sapientiam et bene uiuentium mores et laudes in p̄pis istorū notarent. et p̄gestarū rex memoria. ad uitatem incensi. p̄bes et industriae uiros p̄bitate et industria imitari et eorum vestigia sequi sollicitate student. et confratio studiorum et p̄uisam uitā ducentium uicia. et p̄uas consuetudines omnium deuident. Inscriptur et enim auditore mentes et uite doctrina et moralis disciplina instruuntur. et ad bonarum operationum studia excitantur. quia scripture ad p̄uorum morum erupitatem et ad bonorum edificationem adiunguntur et sapientibus doctribus cōp̄site sunt. ex quo predicatorum in episcopatu ad romanos attestante sic. Quocunq; scripta sunt ad num. d. f. f. et certa. Reuerendissimis itaq; compostellane sedis ep̄e. vi datus sedis antiquorum patrum consuetudinem. in registris cōpositione imitatur predecessorum suorum gesta. quorum parte ipse p̄pus celis uideantur. nitem uis apsonatis et auctoritatis uires successores auditione uenienter addicentur. aber ordine huius apostolice sedis scribi et ad memoriam reuerantur comendantur. ut quocunq; in eis laudabile et inimitabile diligens littera inueniret. ludare. et studiose imitari satagit. et confratio sic qd in eisdem uituperabile et reprehensible inspiceret. ad uituperare et reprehendere. ad aliorum correcitatem et emendationem. non cessaret. Nam sicut ille qui peccat malos in hoc qd malis sunt. minister dei est. ita ille qui a praeceitōne incepit. incepit. minister dei est. Unde apls ad discipulum suum scilicet. eum ad incepit. incepit. exhortavit. his verbis. argue. incepi. obsecra. Sua

qq; gesti suorum p̄ecl̄ s̄orum gestis in
hoc registro subnotari curavit: ut sui successo-
res eam legendo conperirent. q̄ntum ip̄e
p̄utilitatem & honorem atq; exaltatione sue ecclie
laborauerint: & quantus p̄secutōnes atq; per-
cula animatis p̄testabilis p̄ eius defensio-
ne prulerint: ut illis conpertis. p̄ ip̄o exēpla
gardientes. ad utilitatem & honorem atq; re-
fensionem sue ecclie uulter elaborent &
se p̄ domo isrl̄ murum opponant. ne mere-
nari p̄cūs q̄m boni pastores ēē cōuincant.
ut ap̄stole pastorum boni pastoris mercede-
lat̄. h̄ic ecclie pastorali curia p̄ mereantur. Supradēa ḡ de
cā. hoc registrum fieri uisit duob; uolumi-
nibus comprehensum. q̄m unum de ep̄tu.
alterum uero de archiep̄tu intitulatur.
Et in libro quidem de ep̄tu successus. & adū-
stares ip̄ius & quos honores aut hereditates
sue ecclie acquisierint. & multa alia continent.
quorum singula diligens lector hunc libū
legendo ad plenum p̄notabit. q̄ulta etiam
acquisiuit & imp̄estatē atq; dñm sue ecclie
irredit. honores scilicet uillas hereditates. po-
ssessiones. palacia. domos. eccl̄stica ornamē-
ta. pontificalia uestimenta. que ne q̄qm in
sene hi⁹ libri scripta s̄. ut pote ab eo obliuo-
ni tradita. aut maiorū negotiorū emersione
e relata. In libro autē de archiep̄tu contine-
tur. q̄m ip̄e metropolitanā emeritane sed
is dignitatem. in compostellana eccliam su-
pp̄mo labore & multimodis impensis: diu-
na p̄ueniente ḡm & b̄to iacobo cooperante
translulerint. In eodem ḡm etiam libro con-
tinentur multa alia. quorum singula p̄ar-
ire in hoc p̄logo minime nūcum duxim⁹.
de diuinā p̄ficiēte deuantes. Q̄sq; s̄
aut̄ animū suū ad legēdum hunc librum.
nuio fere. urbanitatis colore coloratum a-
pplicauit. eum obnixi⁹ depecamur. ut que
in eo approbanta & tenenda notauerit. ap-
probet & teneat. & que corrigenda & emendan-
da. corrigat & emender. neque uenenosis in-
uidie morsib; scriptum cum auctore cor-
redat. si pecus illud filosophicum ante ce-
cūlos mentis p̄ponens. nichil p̄fectum iūm
anis attib; posse inueniri. uenitā cōcedat

humane impossibilitati. tu aut̄ d̄. In noīe
dñi nū ihu xp̄i. Incipit translatō leatti Iaco-
bi. fratis Johannis apostoli & euangeliste.

Sicut ḡ exuentate euangelia dicit
mus. dñs ac redemptor n̄r. q̄dagesi
ma sue resūrectōnis die in celum as-
ensurus. discipulis suis euāglum p̄mū-
sum orbem terrarum p̄dicare. & gentes ad ue-
ram fidem conuersas. in nomine sc̄e & dñi
ue trinitatis baptizare p̄cepit dicens. Itē in
universum mūndū. p̄dicare euāglum. o.c.
& cetera. alijs itaq; aplis exēpto dñi addi-
uersas p̄uicias. & ad diuersas ciuitates e-
uangelice p̄dicatōnis studio cōmiguntib;
beatiss iacobus sc̄i iohannis apli & euāglie fr̄.
ibero solim⁹ remansit. uerbum dei predica-
tūris ibiq; ab herode ob xp̄i confessionem &
catholicē fidei assertōm̄ decollatus. primus
om̄i aplōz subiit marianū dñi beatiss luc-
has euāglia. in atl̄ib; aplōz art. oīlit hero-
des rex manus. ut a. c. de ecclia. Occidit at̄
iacobum. fr̄em iohannis gladio. Eui ēqdem
beatissimi apli corpus uenemūdū. uide ma-
nuolentia & iniuria ducti. n̄e sepellire uolu-
erint. nec arpiam̄. q̄tine temp̄is ibero
solim⁹ conuersabunt seph̄li p̄mis̄. ser-
uant leo p̄p̄i in ep̄la. q̄m de ei⁹ p̄ssione. c̄rip̄i
corporis in hispaniā translatōne. ad hispanos
destinauit. affimat. integrum corp̄i cum ca-
p̄te erit ciuitatē p̄ficentes. canib;. autib;
& atq; sens. reuorandū cōsumēdūq; ex posu-
erint. Si illo discipli ab illo uiuente prem-
oniti. q̄tius corpus suū in hispaniā regi-
ouem transseruent ciuitanū. totū corp̄
ci capite. teste leone pop̄i nocturno tēpore
arripientes. ut adi. q̄; mari⁹ citato calle.
p̄uener. vnumq; ibi de nauigio. q̄ in hispani-
am r̄asmearent. sollicitū cēnt. nauū sibi di-
uinitus appāratū in latore mari⁹. iuener.
Quam deo ḡm & unanimē referentes. sa-
cratissimo corp̄e inposito ouanter cōcende-
nt. & sc̄lla cum carodi atq; pericōlis fir-
cib; manu dñi gubernante deuatas. p̄mū
arhmensem portū. felici nauigio p̄uener.
Venitē uenerabile corpus. ad lacum qui

time liberi unum uocauit. nunc autem con-
pistella dicitur tesserentes; ipsum corpus sub
marmoreis arcibus ecclasticis more ibidem
sepelierunt. flouerat autem antiquus loco il-
lo inter catholice fidei cultores christiana religio.
In tempore persecutoris ingruente. et superba
paganorum timore eam non dignitate co-
culante. totum fere christiane religionis cultum.
longo iam tempore inde evanuerat. Intoto g-
tempore saracenoꝝ. et longo eum repe. p̄ resti-
nitum fidelium. uenerata bñi apli umbra.
nulli christiani accessu. frequentata. fructuā
siluanisq; spissitudine mansit diutissime co-
opera. nulliꝝ usq; ad tempore theodosii hi-
rensis ep̄i fuit reuelata aut cogita. Set
quanto omnipotens deo placuit. eccliam suam
laborantem uisitare. et eis aduersitatem in pl-
enariis tranquillitate misericorditer conuerte-
re statim suo potenti ipso mutauit. Reg-
num hispanie transiulit. et gentili supersticio-
ne. p̄ regionē hispaniā conciliata. et pr̄ se an-
ullata. Christi sui nomē atq; fidem. in ibi suscata
uit. an aut illig pestis expulsione. miro lo-
ne memore rex. diuina dispensatione regni
cepta suscipiens. primus pontificales sedes
philipine p̄uicias iuxta romane ecclie
normā. diuina gratia inspirante constituit.
et audeam in ep̄m eligens. hiriensi cathedra
primitus sublimauit. huic eadem vos inse-
ri subsciptos. ordine successisse legimus.
quum istam p̄festo p̄et nomina nouiam
habemus. **D**ominici. **S**amukelem. **G**o-
tomarum. **V**incibilem. **I**ldulfum. **S**elu-
niam. **T**eouelvum. **B**emilā. **R**omanū.
ugustinum. **H**onoratum. **O**wendulfum.
rem. **O**wendulfum. De reuelatione corpor-
is beati Iacobi fratris iohannis apostoli et
euangeliste.

15

parcerunt. Quam namque personati et magne
auctoratis uiri. p̄ factō ep̄o reuelerint. se
luminaria in nemore. qd̄ sup̄ leati iacobi
tibam. diuina uenustate excreuerat. ne
tuno tempore ardencia multoq; uidisse.
ibiq; angelos sibi frequenter apparuisse. Qd̄
auerto ip̄met ad eum locum. unde illi se
talia uidisse assertabant accessit; et lumina
ria impedito loco ardencia p̄p̄us celis p̄
calubrio asperit. Diuina igitur inspirat
gratia. p̄factum nemus tibam festinat adiit. et
diligentius cūspiciens. qd̄dam tomūclam
marmoreā tibam intra se continentem. int̄
silvas et fructus inuenit. Quia iuuentu deo
gratias referens. casti regis uestimentis. qui time-
in hispania regnabat. p̄sentiam iumentarum
audiuit. eiꝝ rem ut audirent. et p̄p̄us ec-
cūlis uidenti. uenator notificauit. Ipse uo-
tante audientie gaudio diffusus. citato calle-
has partes intrauit. et ad honorem tanti apo-
stoli eccliam restaurans. ep̄i hiriensis sedis
in hunc locum qd̄ compostella dicitur. multoꝝ ep̄o
ac rei seniorum. nobiliumq; uirorum auctori-
tate atq; regali p̄ulegio comittauit. hoc at
sub tempore karoli magni factum fuisse.
multis referentibus audiuum. **Theodosius**.
vero ep̄s. tanto sacerdos coelos mentis ad
celestis patie considerationem ergebat; quā
to frequentius bñi iacobum p̄ basilicam s-
eciam mirabilis et uirtutib; conuicare conspi-
ciebat. Spe ḡ celestium preditus aliquo in-
teriecto tempore. uitam secundis effudit fi-
nali sorte interueniente. Entrauifus.
succidens. diuini uerbi pabulo gregem s-
commissum p̄ut ualuit uigilati circa cibau-
it. Sedis quoq; adaulfus. pontificalis
ordinis regimen suscipiens. tanto interne-
uisonis desiderio successo erat. qd̄ pre i-
uria aquib;dam hostium suorū desiderito
mitio in p̄sencia regis qui time tempis
ipsame periret. accusatus fuit. Rex ḡ au-
dito tam facinoris commisso. uehementi in-
comotis. iussit eum in morte ac ferociissimo
tauro sedis suū in p̄uissimū iudicium coram
omni concilio expōti. ea uiteleüz lege ut qui
tam criminis rex esse dicebatur. impetu in

nō qd̄. subventio
sepulcrum bñi Jacobi

duc de regis
alfoni asto

Innotatis autem ep̄is. fertur suce-
uisse theodosius. eadem cathedra.
diuina disponente gratia sublimatus. In cuius
tempore diuine maiestatis omnipotia occidē-
talem eccliam sepulcro tam apli regiato.
uisitare et illuminare dignata est. qualit
uam regi reuelatum fuit. sequens pagina.

75

impudentis tuum penit' amiper'. Sed ille qui
occulto iudicio suum iusticie equali lance
pondent. non patrēs iudicū ueritatis mendi
cī umbra obscurari. sic feruitatem furentis
tuum mitigauit. qd̄ q̄uis acerb' mitaret.
eitem religioso iuro nichil impedimenti in
fene ualeret. hoc autem ideo euenisse puta
mus quia ille q̄uis ad humanos uis' iam
dampnati cēt. diuina tamen pietate confides.
anteq̄m ad iudicū tante crudelitatis uenire.
officium sacre missae celebrauit. et pontificali ī
fusa iudicis. quasi ī expugnabilis athletā dī
ad martirū ubi spectaculū erat. diuina misse
natione pregredi puenit. Dānis siq̄dem tu
bis canib' uenatorum uehemētissime uittat
ut eum uidit. de idomito domitus fact' ultro
neus cornua eius manib' trucidat. et sic ses
dei mesus euasit. Cumq; rex et om̄s q̄ cum eo
erint tante uirtutis militia consiperet. an
te ip̄i' pedes paterunt. et testimoniū falsi quo e
cum dampnasse praeue uoluerant. se rex exi
tisse manifesto clamore confessi sunt. Ip̄e aut̄
uirtu aplim p̄malis bona redens. eis miseric
orditer indulxit. et eadem ora. sui pontificati dī
gratitē dimis̄. asturienses partes hui' fugi
tive utte transitoria p̄stpositur'. soliq; deo ser
uitus. intuuit. Vbi exemplū sc̄e conuictoris
alij reliquens. In Esa. decē. iii. nature de
vita p̄soluit. cui' eq̄dem insula cū q̄ ip̄e in die
p̄fici eramis missā celebrauit. tante uitatis
diuinit' erit. qd̄ si quis alii sacramētū di
uinus illam indueret. et forte p̄uiniō existeret.
capite eti minaten' ualeret. Susannus
itaq; hui' ecclie ep̄s q̄ diuina p̄udente ḡm sc̄e
recordatōis adulfo succedit. ateo ilabore sc̄e
predicationis desiderauit. qd̄ desideris sc̄larium
rex negat̄. supne cōtemplatiōni toto mentis
affectu inhauit. Is etiam p̄decessoris sui ei'
tem ad amī sc̄am uitam recolens. sume ac fin
tem dilectōis desiderio asturienses partes in
trauit. eumq; mortuū compostellā asportauit.
et cū summa reuerentia sepelliuit. p̄teria cōsilioz
obediētia dñi ad eos sc̄assimi imperatoris xeme
neq; regine hui' reuerentissimi apli eccliam
amplificans. et amplificatā cum multis ep̄is co
seruant. fundauit etiā monasterū qd̄ de ante

44.

altaria uocatur. et p̄marū ubi monasterū
sc̄amartini ad honore dei constitutū ē. fundau
it. Iouū ubi reliq; sā felicis retundit.
In sup̄ abeati iob. sūnam qua dī p̄es fū clau
do. et calulus tetu ante sue mentis oculos red
ucens. uirtu uitam principalis ingredit̄ hui'
ecclie tam claudis qm̄ etas omnib' qz debibili
sedes fecit constitutū. hic uidelicet intentōne
ut ei' telemosimis et oblationibus fratelium copie
sustentarent. p̄ficiāt̄ et monasteria sc̄lia; de
ante altaria et p̄marū. idem uenerabil' ep̄s
talie quidem intentōne de p̄prijs beati iacobī si
culatib' construxit ut si quis hui' ecclie senio
rum sub regula beati benedicti suorum cīmī
sortes diuine compunctionis flentib' pluere mar
deret. in quolib' eorum tamq; infamilianib'
ac priuatis mansionib' monacaretur. Eadem
q; intentōne Iouū ab eodem ep̄o constitutum
fuit. ut si aliquis de familia ei' dem eccliae re
bilitaretur. illi' se ad quietem quasi emerit'
conferret. Cui' nimurum familie exordiū sic
in rei ueritate cognouimus. uerissima rescep
tione referemus. Supra namq; memoratus si
narius ep̄o nefandissime traditōis atq; ac
cūlōis amīculi sui religiosi ep̄i dñi am
ulsi recordans. qd̄ qd̄ reperire potuit ex cognatione
ppagine eorum qui cum trahiderant. facievis
officis hui' ecclie subtilio seruulis conditōis
auctoritate regis et detrecto mansuero trahidit. ea
uilez lege ut alij quocnarij et alij debtores
oūm facientur seruitor ex eis eorumq; tir
pe impetuū fierent postmodū aliquanto dela
plo spatio. In Esa. dccc. et xviii. Item catholi
cus ep̄s. in p̄ce uita finuit. Cui' ḡndesindō
filii' comitis alii qualitāq; m̄ sucedens. feni
cior studio sc̄ularib' quam celestib' inhauit.
Cīmīrū cā finem sue utte ut incepit. etiā
min' religio. se uiuēs. ex habitaciō carnis. fer
atus cuiusq; fuisse. Cui' equidem mater de
numio confecta merore. nate ad die sup̄ p̄e
tatis clementiā p̄ eo instantius exorans. ad rem
eū ei' aīe. quicquid habuit pauperib' engau
it. et multo tempore in inglez et oratōib' ante
arām beatissimi iacobī p̄mansit. ut qm̄ diuīsor
generum tormenta subisse ardebat. p̄missam
op̄is dei mām sc̄issimo int̄ueniēt̄ iacobō ad

superiorum cuius conserua pueniet. Inter
hec ad contemplationem celestis parte subtiliter
memor diffusa; sollicitissima intentione ianuā
mūne diuina tandem ad huc pulsauit. qd si huc
ei' pieces fuisse. inconspectu supne maiestatis
erant suscepit; p aliquid scām reuelatōem collige
re qualiter fili' suis se se haberet. Cum g' carta
nis misericordia calefacta quād nate mettia hui'
sacramissimi apli pnotaret. ea medium noctis i
celes assūmisse ingilianum iam fere gruatu
momentineo submisit sacerdoti. Vomienti magz
uisum est uolumina que ad ossa ecclie inli
batio reponi consueverit aq' tam sc̄issimo uiro
succensa fuisse; ad eorum incedium se ex pte fol
surrexisse. Cumq; inde stupefacti reculerent.
audirent uacuū dicente sibi. Scias filium tuū
hac nate ad electoruū societate admissū fuisse.

Post hunc emegilaz i ep̄m elect⁹; ac post elec
tōem p̄mis desideri⁹ hui' p̄sentis exili⁹ redi
t⁹. dum uixit in gratiis domino mentis colla
submisit. Cum autem paulo ante dñē sui cri
tis uehementi in comoueret⁹; curam uiuie u
nam natai cui' late se filiosq; suos pascelat.
auferri precepit. altera g' die ei cum militib⁹ su
is inter epulas ferenti rapifer suis unū exin
testinis insuare. q' gallico uocablo duplicita
mūcipit; insatella argentea int̄ alia ferela a
pposuit. Ip̄e u' dipuū diversitate iam distinet⁹. At
q' nectaris liore ingurgitat⁹; tū por morsu app
site duplicita quam comedere uolunt. medio uē
tris. eis qui inter erant uidentib⁹ eripuit. pos
tq' aut sepulto fuit. monumētu ei' cōbustum
fuisse. aqm plumb' audiuim⁹; t etiā ip̄i⁹ con
bustione signa pp̄mis celis ip̄i asperimus.

Hunc eq'dem fisiādū filium comitie menidi
ac nepotem prefati gundesinati ep̄i quatum for
te p̄testatis succedenter sacerdos int̄enebis
tareb⁹ obtutu precepit. et reodosiū celle no
ue religiosum moniatū ei' in honore subroga
uit. Desunto g' rege sanctio item fisiād⁹
auctoritas mor exetus. amata manu idic
nathalis dñi compstellā intravit. t anepito en
se reodosiū minat⁹ e' decapitare ep̄m. Reo
reodosiū itaq; uir sc̄issimi amore diuine for
titudinis p̄manēs int̄epid⁹; hui' maledictois
uerba fisiāndo intulit ep̄o. Et nichi mortifew

claro fisiānde minans; mortifer gladio ui
olemer confodiaris. fisiāndo temq; impun
ficii cathedra tyranoidis pate p̄manēte. reodosiū
presentis exili⁹ tumuit fugiēs. ad monaste
rium celle nonne quasi ad portum translatio
dño miserante puenit. hic obit. In era. i. xv.
Cumq; normāni expotui qui iunctare dñi uem
entes thūram tententes. partes istas de predāter.
Item fisiāndo at curritus erit. t si exentiū
uolore cūmuallat⁹ in die mediantis quadra
gesime usq; ad p̄edium qd dicitur fornellos
eos ē insecuris. ubi pugnam aggressionis a
cermine cum eis inapiens sc̄issimi redesimi
maledictionis sagitta p̄uiss⁹; casu int̄ueniēte
ocis⁹ ē; iii. xl. april. Ep̄i. i. vi sp̄elagi ante
filios comitis narent uelasqui. p̄st fisiānd
rum dignitatem hui' pontificat⁹ secularia po
tentia suscipiens; nec suscepit honoris curam
gessit. ne in hui' p̄egrinatōis ualle preside
tiorum celestū lamenta suo secratori ut reb
erer humiliant. Unde diuina dispensatōne ei
claus in iuste ab eo duci⁹ nolente accipit a
domino rege ueremudo expus⁹ ē. Int̄ eq' dem
benorem p̄tis demoſentio intelicit ab
lis te ante altaria diuine p̄udente ḡra sub
igitur. ac distincti eramini p̄uore p̄teritus;
cepit maclās suaz sordium penitēcie lamēns
amarissime punire. t in alta se dei contemplōne
eleuare. hui' g' sc̄ante t religione domini rex ne
remuta sup̄ timoris amore int̄ueniēte con
pūnt⁹. quicquid ecclia. beati iacobi temporib⁹
eūm ep̄orum amiserat. hinc reverentissimo
uiv omnino fecit restitu. Inter ea iacentis
uelasqui t pater p̄fici ep̄i cum tetenis consu
lit⁹ hui' tene. sanctenes cum dux eoz almezo. Almezo
impates istas auerit. qui cōpostellā uenientes.
Q' maiorem p̄tem p̄net ut bñ iacobi ecclie p̄t
ei' satrattissimū altare p̄nit⁹ restituixert⁹. Bea
simus iacob⁹ uolens ne ab ecclia sua quam No myracum Sarac
ip̄i tante sup̄bie calce oppreserant impune eu
erūnt; tanto dissidente morte eos p̄ulit. qd
mortuis eorum quamplurib⁹ p̄pici ad p̄pare
dicunt. Cumq; dux eorum almezo iterū
considentē tante ultōnis p̄culo. sues acū
p̄fici consiperet; quis nam ēt ille cui' aula
eorum impetu iam fere destruthi ēt sui mīnis

duores fentur consiluisse. Cum nimis responso iacobum faciat unum erdistiplis filij marie virginis cui nū apud eos ecce mariā nuncipit. ibidē certissime nūmulari compiens accante audacie penitūmē gerens. fugā obtinente inquit. infugie do repento langore p̄cussus. apud metmaceline ubi sepultus ē aīā suā simi masometh infeliter comeditur. Per ḡ superni amoris stimulo eratq; in hanc urbem curiosa intentōne uenit. t̄hi apli eccliam q̄m virtutū nū uenit. cū eodem ep̄o dñō petro dō adiunante restaurauit. post restauratōem. cō secuta èq̄rem ecclia. petrus idem ep̄o obtermiuit in dñō. Vnde pelagi⁹ videt temporalis potestate subnivis. pastoralis cure dignitatē post eum usurpauit. Et q̄ substante platonis obtenuit uicino elatōnis intumuit. diuino intuētiū in dñō ap̄t̄pib⁹ nū ignominiose abiectus fuit.

¶ Tū sūs uimara diuina suadens. q̄ sub p̄tertu religionis deonon si sue glie desenire studuit. sive casu sive p̄dutōne insluuiū mīni dimeris ē s̄ hui⁹ naqz instaurā pontificales suscipiens uices. ateo decimā uite sc̄e p̄auis morib⁹ contulcauit. qd̄ sūs exigebib⁹ mentis. adnō rege ueremudo i uicis māt̄ patis. sub era debita nature p̄soluit.

Cestoni⁹ igitur nobilissimo genere or. cantenobilitatis lampade resplenduit. qd̄ sue miliae cūm p̄cepta strenuitate normanos q̄ hinc trām iuaserūt. fundit erūrit. redifina mūoz rūmūqz ad munēdā urbem compostelle construxit. Cumqz post osium attem hui⁹ ecclie sc̄e marie quam ip̄e deo optimante fecit. iam instantē ei uite termino a castellum honesti qd̄ ad defensionē xanitatis construxerit p̄uenire. i era. ii. c. vi. metue de mortis mārſu impuls⁹ ē. Sūdesteus ḡ neper ei⁹ post eum ad pontificatū ap̄tē p̄uet. q̄ uirtu rigorem p̄cessoris sui dignitatē thonores hui⁹ apli ecclie ad statum redditū dimis p̄mouere uolunt. inter eum ⁊ aiuūlūm suū comitē frivla multa dissensionū cōficiūt sunt suborta. Cum autē m̄ concordes in discorses adiuūtem ēē consuesterent. quadā diuinū p̄ate inter eos fidei uiramēta firma ta h̄rem comes frivla illam ubi dñs ep̄s qua-

dragēnarii numeri satva dies obseruabit. sūos nūntios eum ad lauitūs sub dole dele gauit. sūi ab eo benigne suscep̄t. in ei⁹ mēla adsumēdo atos consererunt. t̄q̄i familiāres sūi in earem camera cum eo ad dormiēdū retubuerunt. Qui ep̄o dormiente noctu surgentes. ac tātis gressib⁹ p̄fores exēentes ad nemus in quo imp̄issimus ille supra me moratis frivlia. cum exeritu suo latitabat uenerunt. inde subdoli p̄detētū cum eo eḡdentes. p̄hostūm tangere in qua ip̄e dormiebat uiuēt̄s. eum impia crudelitate subera. i. c. vii. frustratum dilamarūt.

Doro in earem cathedra. dīmūc⁹ pelaz a dñō rege sanctio sublimat̄ ē. In h̄c ep̄o. xp̄ie ap̄d hispanos ier toletana oblit̄ata ē. cler romana recepta. Et p̄dīt̄ quidē datus multo tempore nobilitate. ac generositate in hac p̄sentia uita floruit. s; ateo ap̄is extēnorib⁹ impliat̄ erit. qd̄ ecclias tū abitūs norme internā intēdēm ut debuit nū s̄ misit. Vnde ad omnino rege adefonso suis ex gentib⁹ mentis cap̄t̄. spacio. xv. amoy p̄mansit inūcūlis. p̄moc̄o petri cardinensis monasterij monachi in compostellani ep̄st̄opum.

¶ Ister hec siq̄em tōn⁹ rex adefons⁹ uir catholice. intima consitētōne compiens. qd̄ beatiassimi apli ecclia impenitēlō uiduitatis posita. nisi in p̄fectorali munēt̄ p̄uidētā sine dīp̄no nō in constare poss̄. alium in pontifica lem ecce brati iacobi sublimare cathedralē saggebatur. Celebrante naqz ricardio sc̄e romane ecclie cardinali atqz legato. ap̄d sc̄am maria refusello contalium. item rex adefons⁹ assūrit. t̄p̄dictum ep̄m quem dūti⁹ inūcūlis māt̄p̄ari fecerūt. quasi solutum. s; t̄m sub custodia ad contalium uenire uissit. Videlez ut eum ap̄ontificali dignitate deiceret. Tūmē predictus ep̄s metu regis. t̄sp̄ libatōnis. p̄reditūm romani cardinalē pass⁹ ē. t̄ coram oī contilio se indignum ep̄t̄p̄elamans. anūlū ⁊ uirgū pastoralē cardinali reddidit. Cardinalis autem alium uideliz. petrum nomine. cardinalē abbatem in pontificale ecō.

leati iacobi cathedrali intromzandi licentia
concessit. post lec item ep̄s quāqm̄ p̄iudicio ḡm
natus; cap̄tōni tamē regis item mancipat⁹ ē.
Et pp̄ his remū nome uertutatio; p̄datus rica
rdō sc̄e romane ecclie cardinal' atq; legat' con
fusioñis atq; ignominie aculo confoss' ē. Si
mūnū p̄pi urban⁹ atq; sc̄e romana ecclia ad
malum obuigauit atq; confudit. utpote q̄
p̄datus compostellane⁹ ep̄m cap̄tōni mancipa
tum p̄iudicio grauauerat. tu iuste deposuer
at. p̄inde ip̄e quaq; legatōne qua talia p̄sumps
euit. priuatis ē. *Ex autem adefons⁹ cōmūni*
consilio sapientum iurorum h̄espere. quēdam
alatrem cardiniensis monasterij nomine per
*huc apostolice p̄iulit ecclie. Qui post commissi
gis regimē biennio incep̄tu p̄manens. quia*
sine consensu matris nř sc̄e romane ecclie ad tā
ti honoris arē p̄uest' fuit. in quodam contilio le
gione atomoñ cardinali regnēo celebrato. q̄
post ea iurē roma factus p̄pa s̄orit' ē nomem
pascalis. iuste et canonice deposuit' ē.

Eo absentaret sequitur uillatio.

Abi namq; quidam parochianoz ecclie b̄ti iacobi
nomine patens uimara laic' regi' uillie. totū
honorem que ep̄s obtinuerat sc̄issimi regis to
mini in adefons⁹ manu suscipiens. ad pp̄ia re
dit. Vbi tantum crudelitatis p̄iuperes ac diui
tes depredando instanter exerant. qđ uniuersa
hostili more dissipatio destruxit. Et quia ip̄e dīa
sine intermissione conflatum ac raptū
sele p̄senserat. q̄rām leni uolēiam inq̄ssimā
ap̄am. temm̄ illam que monachos nō uita
vlo narratur. qđdām castellum sc̄i iungit. si
ue quādam patem illis p̄imchie que cordiū
vitur. huc patro nō b̄to iacobo fundit' au
ferri consentiō p̄misit. Eo quaq; deposito. tue
nem bilissimo comite dōno nūmūdo. augusti
slimam filiam catholici dōni regis. a. i cōngū
suscipiente. arias diraci maiorius hui' tene
eſſetus ē. Iste quippe crudelis ardentissima ci
piditate existens. quecumq; extorquere t̄mpe
potuit. scribunt a mente uehementi' rapunt et
destruit. unde tam potens qm̄ impensis. ante
afflictōis intolentib⁹ p̄ttere opp̄si. usq; ad
ill⁹ obitum in afflictōne acerima p̄manserūt.
Canonicitaq; hui' ecclie. qui dispensatores ec

clasticē dignitatis ē. telerunt. ad tantum
in opie tunc temporis tenuerunt. qđ pauper
tatis uultis obligati. cibis corporee susten
tationis inq̄p̄ etiam canonica modis omib⁹
diguerunt. qđ autem indignū ualte ē ac fle
biliter contolendum. uilissimis etiam tua
ris vestimentis induit. quasi trans tāme
ecclasticē consuetudinis exp̄ites. in coro lau
des reo inordinate cantabat. *Verba auctoris.*

Preceptis domini dīaci secundi compos
telleane sedis ep̄i. silenti etenoto aīo
obtemp̄s. ip̄iq; p̄decessorum gesta q̄
puerissime potui. hucusq; pagine cōmēdiū.
Plume uo ip̄i' reuerendi ep̄i success⁹ quos in hoc
hōne habuit. et adūsa que in eodem uulter
pertulit. atq; ea que ip̄e ad eī honorem etiue ec
clasticē uimino cooperante discrete et sapien
ter p̄git. rescribere et ap̄stori memoriam
reuerare diuina p̄ueniētē grā agḡdiar. Adiu
torium nūm in nomine domini qui fecit celū
item. *De platōne didaci. gelmūre.*

Gomes inq̄z dōni raimūdo uir itone⁹
atq; distretus. contolens compostellane ec
clie. nō iuxta canonum instituta ut su
p̄ia exp̄suimus ordinare. nō inconsutis qua
mū ep̄is uidelicet. petro luensi. Gualtiero
mindunensi. antero māensi. petro auriensi.
Quoscum seniorum et plūm hui' ecclie erastē
intemē p̄ieratis sic ad loquitor dicens. Ite et
uobis metipso consulentes quēcumq; à m
rep̄scere uolueritis p̄actio et refensore. et
mino misericordia in p̄sentiā habere poteris.
Hec ḡ audientes. seorsum simplicio consilio i
conspectū dōni raimūdoi. tāl⁹ p̄ncipis gallicae
panter aduenerunt. et oram eo assistente sū
mis p̄ib⁹ ab eo quēdam derūm timere nūne.
videtur gelmūre honestum et magne disc
tōnis uimūmo ore peacerint. Cui patrem
iliam et ei uinā p̄uincā uidelicet inter duos
flumos uliam et amarem mūrū arte discerē
mis. et simo rigore moderūm et multis an
is gubernasse recolabant. Quorum petitioni
uenemibilis comes uicerētus contulit de
dōnum dīacū ecclie sc̄i iacobi canonū qm̄
p̄manū et licentiam qm̄ canonizorū p̄am
całario et secretario suo secum intura honori

ficie retinebat. omni re et honoru reverentissimi apli iacobi posuit. Qui luce inerpugnabilis intonos suscitans. nobilior interum prudeti consilio acutus. cepit destruta restaurare et restituta conseruare. et conservata quasi ad statum recrudens multo labore producere.

ve dalmathio cluniacem monachu in epm compostelle promoto.

Peterea de lapsu unius anni spatio uene
randus rex uresonis et ei gener domi
nus. p. et uxor sua nobilissima dña.
v. filio et cleri et populi beati iacobi. autoritate
scē romane ecclie quendam monacū cluniacē
sis religionis nomine. v. pudicum et religiosū
uirum et abbis uenedicione et licencia. composte
llane ecclie domino auxiliante fecerunt epm.
hic setem quasi in uitam reperiens uincam.
sic ut formā scē doctrine nouerat. utilitati scē ec
ardentissimo amore instuduit. Nam cum domi
nus urbanus scē romane ecclie pudentissim⁹
epo apud clarum montem xilium celebraret.
religios⁹ item dalmati. cum quib⁹ am conpū
taliū ep̄rum. qui germana iuncti cantate ei
sc̄nti inheserant in eodem concilio dñō ppe se
presentauit. Abi ab omnib⁹ ualte honorat⁹ hoc p
ulegium sequenti serie subscriptū. qđ nemo
predecessor suorum imperare potuerat. cum istis
subsequentib⁹ latens de confitentia hui⁹
ecclie scriptis apd ḡm dñi ppe sumis prib⁹
imp̄munt. **L**iberas compostellane ecclie.

Thanus epo seruus seniorū dei. uilecto
fū dalmatico. compostellano epo eiqz
successorib⁹ canonice p̄mouendis ippe
tuū et detū si nodiliū. et gestoz pontificaliū sen
es constitutus semper sedi apostolice lituisse. ut et p̄tē
p̄pis ratione coniuncti disiungeret. et disiuncta
coniungeret. et se des sedib⁹ comitaret. hac ḡ p
cedentium patrum auctoritate firmati tibi fū
m̄p̄ h̄me dalmati. tuisq; successorib⁹ detin
presentis auctoritate redimus. p̄ beati apli ia
coli reverentia. ut sicut ep̄tus cathedrali predi
cessores unū in urbe que hilia dī habuerint.
ita p̄ hem deinceps tempore in ea que compo
stella dicitur et ecclesiam continet. in qua beati ia
coli corp̄ regescere creditur. habere debeat is.
universa ḡ ad prefata hilia ciuitatis dicessim

ptiuencia tibi tuisq; successorib⁹ integra semp
tillitata p̄manere decreuimus. Ad hec p̄ sing
ulari beati iacobi reuacione redimus. ut tam
tu quam tu reinceps successores illi preter
romani metropolitano subiecti sint. Rom⁹ q
t in eadem sede successerunt. p̄ p̄ manū roma
ni pontificis tamq; specialē romane sedis sus
tinguei conseruentur. preterea māsuro imp
petui decreto sanctimus. ut quicq; hactenus
iuste beati iacobi ecclie testamentis regalib⁹ o
blatura ē. quequid catalogis legitimis con
tinetur. quicq; parochiarum hiliensis cathe
dra iuste habuisse agnoscatur. tibi tuisq; legi
timis successorib⁹ compostelle p̄manetab⁹ sim
um semp integrumq; seruetur. Vnum de cetero
concedet sc̄titatem. scē romane ecclie detra in
omnib⁹ obseruare. ita uirtutum luce interiore
tenusq; fulgere. ut uideant om̄s uīa bona op
era. et glificant patrem uīm qui in celis ē.

Sine quis in castum archiepo. aut
epo imperator. aut rex. p̄ncip̄. aut v
dux. marchio. comes. vice comes. Ju
dex. aut ecclastica quelib⁹ seculari sue p̄sonae
hui⁹ decreti paginam sciens. contra eam temere
uenire temptauerit. sedo terrorue comonit⁹.
si non satisfactōne congrua emēauerit. potes
tatis honorisq; sui dignitate careat. reuinq;
se diuino iudicio existere de p̄petua iniq;itate
agnoscatur. et asacramentissimo corpore ac sanguine
dei. et domini m̄i ih̄i xp̄i alien⁹ fiat. atq; in ex
tremo examine distincte ultoni subiaceat.
euntis autem hec obseruantib⁹. et p̄fatum bū
iacobi eccliam uenerantib⁹. sit p̄ix dñi m̄i ih̄i
xp̄i. Quatinus et hie fructum bone attonis per
cipiant. et apud distinctum iudicem premia eter
ne patis inueniant. dñ. dñ. dñ.

Datum apud priuatam opidum p̄manū
ioh̄nis scē romane ecclie diae. cardinal
monis retribus. Indictione tīa. Anno dñce
incarnat. o. c. xvi. pontificat⁹ autem domi
urbanii sedi pape. viii.

Laymardus.
rraca
dalmaticus

lio q; dalmati fit p̄ epo
compostellay fit p̄ epo
uīam. v. c. xvi.

18

dissoluto tam alio epi. et plato sedā
virata gelinūrde.

Tare tanto tono rediens decoratus. compostel
ianam eccliam libertatis labore decorauit.
sq; quia nō datur quem mors p̄sternere cūnit.
Octo dies datur qd; nos dolor eius adurit.
Elenca ergo qui se re thot penitentis et tribula
tōm̄ ad portum quietis p̄uenisse putabant.
Quasi nauis in medio mariis ingruente te
pestate delitoz solz extuti. sic inter p̄ellas.
huius mundi huc illucq; sequati consipi
unt. s; om̄ptis dei clementia que scđm sue
p̄udentie disponitam. dissoluta naue naufrag
antib; manum p̄fecte consolatōnis porrigit.
et gubernatorem n̄m catholitum regem don
num ildefonsum generumq; eius p̄fissimū
comitem domnū rāmū dum cum uxore sua
domina uraca diuinit̄ animauit. ut eos de
huiusmi assiduis intusib; ad portum tranq
uitatis misericorditer retraheret. qd; sic factum fuisse
se recto ordine describitur. Elenca et p̄lo ecclie
reati iacobi omnium beneficiorum que domini
datus gelminites eis primis fecerit nō
in memores existentes. tam importuna peti
one ianuam n̄ie predictor p̄cipū suppliciter
pulsare studuerunt. qd; apud eorum grām.
eūdem dompnū datus p̄ gubernatore et do
mino impetrarunt. Semet diraci p̄imi ab

Dompnus itaq; datus pelaz ep̄atu.
p̄ditus ep̄s. ac aptōne regis iam libera
tis. audiens sc̄issimum dalmatum
ep̄m nature debita p̄soluisse. et hunc alium
totum honorem nō pontificali dignitate s; in
caria potestate p̄tempore obtinere. romam
p̄ta festinatōne p̄citat. ibiq; pontificale dig
nitatem se in iuste amississe et uim passum fui
sse importunis clamorib; conquest̄ ē. Vnde
sic factum ē. qd; post mortem domini dalmati
ecclia ista inter diuersas angustias posita.
hę negatum quatuor annorum spacio p̄ma
sit indestitutum. p̄ nos autem quatuor an
nos continuos domini datus gelminites uic
ari totum huius ecclie honorem comuni bono
rum consilio et assensu gubernauit. viuina
tandem pietate insp̄ante. et ad communē uti
litatem p̄uidentā p̄suadentem. excellentissi

m̄ idem rex atefons nōles distinire p̄ fara ne
grāi causā et tam diuina prelatōne agita
tas. misit romam nuncios suos cum elenca
huius ecclie suas rationes contra eundem dicta
cum pelaz. callumprias ad huc in eum iūs
te reuoluentem p̄ palaturos et p̄ tractaturos.
qui romā p̄ie intentōne p̄uenientes. bone
memorie pipam urbanum. ad quem mire
vuntur defunctum et paschalē ei in honore p̄i
am subrogatum inuenientur. hic paschalē an
te pipam ad p̄tēm mineri dicit. in hispania
fuerit iam legatus. et totam hanc dissensōem
et beati iacobi eccliae calamitatem certissime
nouerat. Reuerentissimū igitur sc̄e romane
ecclie ep̄s. p̄. eorum rationes et obiectōes pa
tiala doris aurē p̄spicatio audiens. ac tunc
ingeritudinis sumā subtili consideratione dix
nens. datus pelagide tante dignitatis prela
tione indignum ēē autante iusta censuit.
Vnde huc ecclia que spacio. xv. annoz i supra
dictis miserie quasi languida p̄miserat
domino miserante liberauita. idem papa. Ven
erabili regi n̄ro clero et p̄lo beati iacobi subse
quentes remisit litteras. ad regē d'libatōe cōpostelle
Pep̄s seruus seruoz dei. līmo filio ecclie.
ildefonso hispanianam regi salutem
Bapl̄icam benedictōem.
Dicitur tuam p̄ beati iacobi ecclia
benigne suscepim̄ tim̄ quia et nos ecclie ip̄i
grauerit detinēm condolem̄. tum quia eo
te filium ecclie catholice dicimus iaco. ut ibi
que iusta sunt queq; mortalū culib; ann
uentia. et p̄fissimū admittere teleamus. Re
censit igitur dominus p̄decē floris n̄i urbani
sc̄e memorie litteris. fratib; etiam qui illegi
ti nasciātōne. eidem domino n̄o urbano
affuerint requisitis. patenter constitut̄ con
fratrem n̄m datus quondam iliensis ec
clie ep̄m. iuste et canonice ab ep̄atu semotū. q̄uia
eis domini n̄i urbanus officiū ep̄ale p̄mi
serit. si quando auctoritate encaretur ecclia.
platuit itaq; uniusis qui nobiscum cōvene
rint fratib; certum tantis uanetatib; fine
imponere. ne ulteri occasione ei beati iaco
bi destituatur ecclia. om̄i qua p̄pter ambi
guitate se posita. p̄sonam et religioni et regimi

legato vero assemp

W. d'libatō
ista X. d.

regumini epili congrua largiente dño apd' compostellā leati iacobi eccliam eligi. et ad nos consecrāti reduci p̄cipimus. porro p̄ supra nominato ep̄po dicito benignitate tuam w̄ gam' ut in regni tui collata diuinit̄ latitu vine tantum ei honoris conferas. q̄tum ei' sustentāti possit honeste & sufficere. Stā cum nūm plenī ex legitorum relatōne pa- pies. et quom̄ quo habitu aplica sedes agi- citetur agnosces. dñi autē cum ecclie m̄bia diligas illam ut caput diligere. adiuuare & honorare non cesses. Om̄ps dñs suo te a more acendat. hostium suorū uictoriem faciat ab om̄ib̄ peccatis absoluat. vatū lit- terā. iii. li. ian. ad clerum ip̄plm compostella

Pep̄s seruus seniorū rei. ne ecclie d̄ eode. clero & poplo compostellano & idem p̄uincie ep̄pis salutem & apostolicam benedictionem.

Quartis iam dii calamitatib̄ p̄ pastoris absentia leati iacobi fatigetur eccl. hispaniarū angul' iam nullū ignorat. dñi de catholicorum omnium mater romana eccl. tūtū membra qd̄ incorpore suo preclarus gestat dolores duci' tolerare nō patitur. Igitur apostolic sedis preceptis & sinotulis collegū qd̄ in uita p̄uincia p̄ ei' uicariū p̄ eodem ne genio celebratum ē. gestis diligenci' requisiti exempliori fūm nostrorum sūmā. sc̄o ut credim' sp̄u distante decreum'. sc̄i iacobi eccliam tantis calamitatib̄ absoluendā. Om̄i ḡ ambiguitate se posita; om̄i sp̄e seu ambōne quam post dispositōne sue syno- tale iudicium s̄r̄ nō diructis ex apostolic sedis miseratione gestabat ablata. p̄sonam & reli- gioni ac regimini cōgruam ep̄li compostelane ecclie festinanti' eligere. et consecrāda ad nos dirigere festinare. vatū latām. iii. li. ian. **vilatio electōnis.**

Om̄ nō equidem his p̄cipientib̄ uitā electōrem dii desideratam facere licet. p̄p̄ absentiam p̄positi m̄i. domini di- tici gelminiz. qui oratōn̄ ḡm limina beati petri adiuerat. ubi ad ordinem subdiaconatus p̄mot' ē. usq; ad aduentū ei' electō fieri modis om̄ib̄ distulim'. Et quia uitā

et mores ipsi' cognouerim'. uisis dñi pa- pe istis subsequentib̄ interis eum noletem atq; renitentem cum nobiliorib̄ traus gallegae & assensu regis adefonsi. et comitis rāmundi qui nō cum laudantes ad emitt̄ i ep̄m elegimus.

Pep̄o seruus seniorum dei. universo conuētū. ecclie sc̄i iacobi. salutem & apostolicam benedictionem. **Ordinatio p̄dicti v. rome**

Dicitum ecclie m̄re i subdiaconum. canonitum. et uice dñm uenietem p̄missus. Quem in apostolic sedis gremio subdiaconum ordinatum. m̄re caritati remittim'. Nulla siquidem genū querela eum inhiberi censemus. nō exp̄cedentib̄ ante id tempori causis sollicitari uolum'. quin deinceps la- rgiente domino suis temporib̄ ad sacras or- dinis debeat p̄moueri. **D**atum rome p̄ma- num iohannis didac̄. cardin. bibliothecarii. xv. xl. april. **Electō eiusdem & secessatio.**

Grinventuris bal. iulij. annuente dō- mino p̄dictus didatus in ep̄m elect' est. Sub era. ii. c. xxxviii. et aduentū pascha. ep̄s consecratus ē. xi. li. maij. Vnde magna leticia in ecclia nra ora ē. post electō- nem uī cum multis hui' ecclie p̄sonis tole- tum ubi dñs rex adefonsi erat petens; ato- letano archiepo cum summa p̄essione ibidem susceptus ē. Inte regali ḡm ualde honorat̄ radens; cum eidem regis uicario quandam partem honorum quam ecclia beati iacobi p̄ decessorum suorum temporib̄ iuste amise- rat; domino auxiliante recuperauit. Et q̄a- eundem electum rome consecrādū iuxta p̄ uilegium p̄decessoris sui domini dalmatii cognouerimus; ne suorum hostiū dolosis i- sidis in euro. ul' inredeudo forte caperet. interrupētib̄ suspicis ualde dolim'. vidit̄ app̄e pelair ex ep̄s & ei' p̄p̄inqui. cū dño petro aragonēsū rege p̄ cui' regnum ipsi electo tñ- scindū ent; morabantur. Et ideo ḡlosq; rex ildefons' & beati iacobi ecclia neq; eum w̄ mam ue consecrādū p̄mittebant; captōnis periclit̄ asupradictis hostib̄ illi metuētes. Quam obv̄ ab eodē dño nō rege adefonso.

repetitorias lūtas expostulantes: duos ex ea nonicis nūs cum eis ad dñm papam ut eum apud nos consecrari p̄mitteret misim⁹. q̄ h̄as lūtēs suscipientes vīmino hugone aggriuato egimonia: aliis scilicet uincenç⁹, uā uniuerso carnis subiit.

Deps seruus seruorū dei. p. lucensi. al. et s. ep̄is & universis clericis sc̄i iacobi salutem & apostolicam benedict̄em. **Item de eodem.**

Destructōni ecclie compostellane iam diu cōdolum⁹. Ille autem cum xānorū captiuitat̄ plūteris uīnas nobis nūc aiat ē: maior nos volo, affectat. Ico pentōni uestris circa difficultatem p̄bemus assensū. ut ei⁹ tem ecclie electo ne ad nos nūc temporis uestrarū p̄missimus. Vnde & fr̄i nūv magalonēsi & p̄scopo litterarū nūnūm autoritate p̄pim⁹: ut ad eum consecrandū acerbit. Qđ si forte nequerit. burgensis ep̄s qui nūra uīris ē ad uacetur. Ipi⁹ quaq; electo p̄sencium litterarū autoritate mādam⁹. ut bon⁹ qđ ei cōmuni ecce consensu imponitur de misericordia dñi confidens acipiat. Porro sicut militib⁹ ita etiam clericis: uīnum partum interdicim⁹. ne occasione ih̄o solūtane uisionis eccliam & p̄puntiam suam deserere p̄sumant. qm̄ moabitaz fertas tam frequenter impugnat. **V**atū melfie. n. id' atob.

Deps seruus **Item de eodem.**

Deps seruus dei. venibili fr̄i. s. magalo nenli ep̄o salutē & apostolicam benedict̄em. **N**osse fr̄nitatem tuam credim⁹. qđ comp̄stellana ecclia p̄decessoris nūrī p̄uilegium meruit. dum nulli metropoli subiaceret. ut ep̄s ei⁹ a mano debeat ep̄o consecrari. Elect⁹ aut̄ ei⁹ impedimentis plurimis impedit⁹: nō ualit. utiq; ad sedem apostolicam p̄uenire. Vnde ī aut̄ p̄no p̄terito fr̄nititati tue lūtas misim⁹. quas ad te nō p̄uenisse miramur. Iterum ergo mandam⁹ ut ille acerbit. & electum ip̄m uice nūra in ep̄m benedicas. **V**atū littām. viij. il' april'. **Item de eodem.**

Deps seruus seruorū dei. bmo filio suo la hispinoz regi salutē & apostolicā bned.

Sicut de tua ut nosti p̄spitate gau dem⁹. sic p̄feto tua de adulitate affatimur. Vnde regni tui & primoz tuoz simb⁹

p̄uidentes. milites uīos quos uīdūm⁹ reieclū. p̄hibui⁹. litteras. insip̄ hoc ip̄m p̄hībentes & peccatorū ueniam pugnatorib⁹. in regna uīra comitatisq; mādām⁹. p̄ouo cū de captiuitate xānorū significasti. uel hemēta affecti sum⁹. & quod item sup̄ electo comp̄stano petisti. nō negare decreuim⁹. Oragalo nūnūm enim ep̄m ad eum in ep̄m conseccandū litteras re p̄pim⁹. Qui si forte refeacent. burgensis ep̄s qui nūrī uīris est. aduactur. Om̄p̄ns domin⁹ ecclie. & tibi demītis suis uictoram langiatur. **V**atū melfie. n. id' atob. **Item de eodem.** & qua legatorum alio iam defuncto. alio uero sumo languoris pondere op̄presso his p̄terentes lūtas. q̄rum autoritate nūrī consecrandus erat electus. nullatenus habere potuimus: ego ip̄e munio adefonsi ades. & alt̄ munio gelm̄. si eidem pontifex. acanonicis hui⁹ ecclie cū repetitis alsantissimo imperatore nūv lūtas. missi romam sollicite uīmus. & diuina īteruenientē clementia his litteras ampliori. collectōne descriptas sumo labore retulim⁹.

Deps seruus seruorū dei. **Item de eodem.** **V**ilectis filiis clericis sc̄i iacobi salutē & apostolicam benedict̄em.

Destructōni ecclie uīre comp̄stellane iam diu cōdolum⁹. Icaro in autumpno p̄terito pentōni uīre assensū prebūm⁹. ut eidem ecclie electo ne ad nos ueniret tunc tempis p̄icerem⁹. Quas litteras sic nūntiis uīris deffentib⁹ accepim⁹. aduos nō p̄uenisse mirūm. Vnde uenibili fr̄i nūv magalonēsi ep̄o tanta litteraz nos traz autoritate p̄pim⁹. ad eum oſetim dūm acerbat. Qđ si ip̄e forte nequerit. burgensis aut̄ aliis catholitus ep̄s aduactur. Ipi⁹ quaq; electo p̄sencium litteraz autoritate mandam⁹. ut bonus qđ ei acōmuni oſensu ecclie imponit. de nūra dñi fidens acipiat. Porro sicut militib⁹ ita etiam clericis uīnum partum interdicim⁹. ne occasione ih̄o solūtane uisionis eccliam & p̄puntiam suā deserere p̄sumat quam moabitaz fertas tam freqūit. impugnat. **V**atū littām. viij. b. april'. **Item de eodem.**

Papa seruus servorum dei. dilecto filio
al. salutem et apostolam benedictionem. **te**
il autipno preterito de compostellani de eodem.
epi consecratione petitorum tue osensem. vnde te
repento in hac mihi sum. quas latius ha
intemperias audiuimus. item ueneribili fra
tri nro magalonensi epo. litterarum auctorita
te precipimus ut ad eum coletendum ac
cedat. Qd si ipse forte nequerit burgensis. ait
alius catholicus epo aduocetur. **Datum** lxxii
m. viii. k. april. **De confirmatione libertatis.**

Post consecrationem suam idem epo uirtu
te zechielem apbim qd agnoscere libi comis
so rictum fuisse cognovit. induxit. et qd fra
ctum uenit. sicut melius potuit allignavit. et
ut ecclia ad archē dignissime libertatis pue
lueretur. pudenti diligentia laborauit. In pmo
o et enim anno sui pontificatus me nodū thesau
rum cum quodam gaufrido archidono romā
sollicitus delegauit. ut pulegium qd pree
fessor ei dalmati attonino urbano scē memo
rie romano epo deliberauit ecclie imperauerat
scissim domino pppi. p. qui ei successerat auc
toritas robore confirmaret et firmando aliq
ecclie nre iuris subministraret. Vbi tranquillita
tis tempore cum eēmus. cardinaliū optula
tionibz adiuti. et pulegium libertatis tante
similitudine restabi fecimus et cum eo robuste
confirmato hys subsequentes litteras asporta
vimus. **Confirmatio** cōstell' diocesos et libertatis et
Pascal' epo seruus seruoz dei. venienti no
bili fū dñico compostellano epo scđo roz.
eiusq; successoribz amonite pmonen
dis impetum. huius ac uironis ordo sua
ret ut qui sua successoribz desiderat manda
taphim. decessoris sui pcul dubio uolumate.
et statuta custodiat. p inde nos pdecessoris m̄
scē memorie urbani sedi statuta custodiētes.
pbeati iacobi reuerēcia legitimū sempitūm
auctoritate sancimus. ut sic ep̄itus cathedram
pdecessor tuus iure memoriē dalmati' epo ī
compostellana urbe p apostolice accessionem sedi
obtinet. in qua beati iacobi corp̄ reuestere e
ditur. taphenni deinceps tempore tam tu q;
successores tuu bilere optularint dño debeat. **Vniuersa** ḡ igitur adiutie auctoratis diocesim

uire ueteri puenzia tibi nusq; legitimis suc
cessoribz compostelle pmanētibz integri se p
ilibata pmanere tecerim. ab hec p singula
ri beati iacobi deuotione concedim. ut tam
tu quam tu deinceps successores nulli pret
romanū metropolitanū subiecti sint. et qd
qui t in eadem sede successerint. pmanum ro
manam pontificis tamq; speciales romane sedis
suffraganei conseruentur. preterea māsiro ī
petuum decreto sancimus. ut queq; hacten
iuste beati iacobi ecclie aegibz seu quisq; qd fa
tilibz oblatum ē. quicquid catalogis legitim
is conseruetur. quicquid parochiarum iliens
is cathedra iuste habuisse cognoscatur. et nusq;
legitimis successoribz compostelle pmanētibz
firmū semp. integrūq; seruetur. Illud oīmo x̄o de
dis interditum. ut nulli unq; psonae facili solu
tas sit beati iacobi ecclie censum illum qua
ub; occasione subtrahere. quem hispanoz re
ges quidam nobles memoria. al. plentis p
cessores. p salute triuio puncie statuerat
at lumine uidelic; pisorgo usq; ad lat' creari
annuatim ex singulis leuum pribz p soluendū.
sic inscriptis eidem ecclie conseruetur. vnam
de cetero condeat sc̄itatem. scē romane ecclie
tereta in omnibz obseruare. et ita uirtutum luce
inter' exteriusq; fulgere. ut uideant om̄s
iū bona opera. et glificant patrem uīm q̄ celis
est.

Nane quis in castinum archieps. aut
epo. imperator. aut rex. pncipz. aut
dux. marchio. comes. uicer. aut eccl
astica quelibet sclavisne psona. huius deteni
paginem sciens contra eam temere uenire
temptauerit. scđo tercioe cōmonit. si nō
satisfactōe congrua emendauerit. ptestatis
honorisq; sui dignitate careat. reūq; se dñi
no iuditio existere. de ppetrata iniuritate
cognoscet. et aslacitissimo corpore ac sanguine
rei. et domini redemptoris m̄ ihu xp̄i alien
fiat. atq; in extremo examine distice ultōm
subiaceat. Cunctis autem hec obseruantibz
repefactam rem iacobi eccliam ueneruntibz
sit pax domini m̄ ihu xp̄i. quatinq; et hie fruc
tum iure actionis ppiant. et apud distichum
iudicem premia cōme pati sūemāt an.

Supri p̄manum petri notariū regionariū
Salariū sacri palati. Ego paschal' sc̄e ca-
tholice eccl̄ē ep̄s. **D**atum latām p̄manū ioh̄is
sc̄e romane ecclie diaconi cardinali. n. l. ian.
indictōne. x. anno incarnatione dñce. oī.
e. ii. pontificat' autem domini paschal' p̄pe.
i. iii. · ep̄s de cardinalibus.

Pep̄o seruus seruorum dei. Venerabili
fr̄i. v. compostellano ep̄o salutem &
aplicam beneditōem.

Eccliam quam regentā disponēte dño
suscepsti iam dñi etiā cum pastore
habere uideretur. pastoris solaciū caruit. Secar
co strenuitati tue uigilanciū insistendum ē.
ut in ea nte om̄ia iuxta normā sedis aplice
disponantur. cardinales in ecclia tua. presbi-
teros seu diaconos tales constitue: qui dignet
ualeant cōmissa sibi ecclastica regimini hōne
ri sustinere. porro que presbitor̄ inter sunt
p̄bittens que diaconor̄ diaconib̄ cōmutant.
ut in aliena stipendia nullū obrep̄at. siq̄ sa
ne ante romane legis suscep̄tēm sedim cōmu
nem patrie consuetudinem cōuigia contine
runt. natos ex eis filios nec aseculari nec ab
ecclastica dignitate repellimus. Ill̄d'om̄ino
in congruum ē: qđ p̄ regionem uīam mona
chs cum sc̄imoniib̄ habitare audim̄. adq̄
re secundum experientia tua mininet. ut tq̄
imp̄sidentiarum simul sunt. diuisis longe ha
bitacis separantur p̄t arbitrio tuo & religi
osorum iurorum consilio meli' uisum fuit.
nec imposterni consuēto huīi p̄sumat.
ad adipiscendā libertatē parochiaz
compostellane sedis.

Terum amore beati iacobi succens' ih̄i' pre
cedentis imperiōnis odore exultans. duos ex
canonitis n̄is uidelicet hugonem & didacum.
p̄ honorem & reverencia sue ecclie romā misit.
Ihas subscriptas litteras ab eis redemptib̄ sus
cipiens successorib̄ suis reliquit. **L**ibertas co
Gep̄o seruus seniorum dei. postell' ecclz.
Venerabili fr̄i. v. compostellano ep̄o:
salutem & apostolicam beneditōem.

Siuit iniusta poscentib̄ nullū ē tribuē
dus effectus. sic legitima desideranti
hūi nō ē differentia peticio. Iuis & fr̄e in xp̄o

**p̄me p̄tēnib̄ annuentes: p̄gine presentis
assertione sumus. ut sicut compostellana eccl̄ē
p̄ singulārē iacobi deuotione sedis aplice
se leatur p̄tēnē munī: sic & certe sui
iuris ecclie p̄ diuersas parochias cōstitute
que fidelium cōnatōib̄. ad p̄ficiā uident
eccliam p̄tinere. eadem merantur tuitione fo
ueri. Ipis itaq; ecclias in romane ecclie tute
iam suscipientes aplice. auctoritate sancti
ut quetimq; bona. quetimq; possōnes eisdē
cognoscantur ecclis. iuste & canonice p̄tē
tibi & tue ecclie firma & illibata seruentur. Ve
cerimus ergo ut nulli oīno hominū ueat
eastem ecclias temere iniurare. aut bona illa
num auferre & ablata retinere. si om̄ia inteḡ
seruentur. tam tuis quam clericor̄ & pauperū
usibus p̄futura. Adiutorie & ut nec ep̄is. l'
ep̄orum ministris facultas sit. i eisdem ecclis
quaslib; nouas imponere consuetudines. nec
ip̄um clīos ul̄ ip̄is ecclias excommunicare.
aut interdicere. absq; tua examinatōne. & cer
tioris talpe cognitōne. si intio & ecclie cōpose
uane om̄ino integrē & quiete p̄maneat. Si
qua sane ecclastica sc̄larsue p̄sona hōne
constitutōnis paginam sciens contra eam ue
nire temptauerit. sedo tertioe cōmonita.
sino satisfactōne congrua emēdiuerit. potes
tatis honorisq; sui dignitate careat. neumq;
se diuino iudicio existere de p̄petua iniquitate
cognoscat. & asarcissimo corpore ac sanguine
dei & om̄ini redemptoris m̄i ih̄i xp̄i. ali
ena fiat. atq; in exēnemo examine distide in
cionis subiectat. Cunctis autem isti seniātib̄.
sit p̄x om̄ini m̄i ih̄i xp̄i. quatin' & hīe fructū
bone ad om̄is p̄cipiant. & ap̄d distinctum iudi
cēm premia eterne patis iueniat. an. an. an.
Datum latām. l. man. Indictōne. xi. Incarnū.
dñce anno. oī. c. iij. pontificat' aut̄
domi paschalis sedi. pp. iii. Quādo adiūt por
tengo quantum ad humanā tugalia.
Ver capititatem nullaten' discreparet. asē
tentia qua dicitur. quetimq; potest manus
tua facere instanter operare. inq̄bēumq; potu
it uigilanciū laborauit. ne presentis uite
subrepente studio subterrane cogitationis ag
gere ip̄i' anim' sepeliretur. Cum itaq; diuina**

islamat' quia portugenses intueri par-
tes. qdumq; in his subsequentib; legitur

dno auxiliante p̄g. translato s̄i fructuosi
lno & incar silvest. cūcūfati. si
natōne dñce sāne uirg. & m̄r i con-

9. c. ii. venerabil' postell'.
pter. v. sc̄is ecclie beati iacobi compostella
ne sedis diuina p̄stante grā ep̄s sedo ep̄at'
sui anno ecclias. celas. & hereditates que in
portugensi pago compostellane ecclie uiris
ē cognoscuntur. ut uistum ē. uisitare dec-
uit. Ad bonum namq; p̄m p̄storem. ut
tam exteriorib; ecclie sue bonis. qm inten-
ibus p̄ireat. & siquid detrimēti ul' aliquid
in ornatum in eis uenerit. p̄uidencia sua
restauret & disponat. Assumpit itaq; de ma-
iorib; ecclie sue p̄sonis & ad portugensem
uti disposerent iter suum direxit. Cumq; ap-
pinq̄aret ciuitati que brachia dictur. nū
cū suū eiq; dem ciuitatis archiepo p̄misit.
qaduentum suum ei uincaret. ip̄e si archi-
ep̄s nomine gualdū uir prudens atq; religi-
osū audito qd' ep̄s sc̄i iacobi ad suam ueni-
ret ciuitatem. magno repletus ē gaudio.
Et congregans om̄s clericos suos. cum cuiab;
& ceteris ecclie sue ornamentis obuiā p̄deq;
ep̄m compostellānū cum magna ueneratōe
impeccationem suscepit. & clero cantātem ip̄e
eum manu dextera tenēdo i eccliam suam i-
nduxit. & ut i ea eadem dimissā celebrare
dignaretur. sumis precib; ap̄d ip̄m impe-
tuuit. post misse uero celebratiōem ad me-
sam refectōis. post refectōem quoq; ad suā
camenim p̄pam archiepo ep̄m honorifice comi-
tando p̄duxit. eiq; suum p̄pum hospitium p̄-
bens. in aliā mansionem iuit mansuris.
Ita itaq; die ep̄s sc̄i iacobi ap̄ archiepo bra-
duensem cōmorat' ē. Sequenti uero die
salutatis eidem ecclie fr̄ib; atq; benedictōe
firmatis. p̄fatus ep̄s ad eccliam sc̄i uictoris
cū uiris medietas brachare ciuitatis esse
phibetur. archiepo cōmitante p̄uenit. & i sua
regia palacia ut domini suscep' ē. Interea
tū ecclias suas artīcūndo uisitando. & in eis
missarum sollempnia celebrando. multoz
corpora sc̄orum que p̄ eas semi sepulta debito

carebant honore intuens. pio gemebat affec-
ti. & pietatis studio pio usabat pectori. qd' po-
ste diuina op̄itulatōe impleuit. feruenti
namq; studio exigitabat. qualr̄ p̄fatas de
i cōuenientib; locis margaritas extrahere pos-
set. & ad compostellanā urbem asportaret. Con-
uocatis itaq; suis familiarib; clīcis. & cōsilio
platis. quid inde ul' quom fatere uellet. a-
peruit dicens. fr̄s b̄m sc̄is quia ad has p̄
re uenim. ut siquid in ecclīs istis seu le-
reditatib; destructum. seu in ordinatum eis
p̄senta nra restauraret. & ordinaret. male
p̄sita immeliorē statum mutaret. sūme aut̄
uīm nō latet diligentiam que in eis iuuen-
ca reperantur. plurima enim sc̄orū corpora
nullo cultu uenerata. s̄i nuda & p̄plico insu-
patentia passim p̄ eas iacerelūscitib; que de-
bua ueneratōe carere nō ignoratis. Si ergo
uīm nb consiluerit prudentia. hoc emēdere
ciuibimis. & quedam p̄ao s̄orū corpora sc̄orū
quib; nullū hic exhibetur culty. ad compostel-
ianam sedem transire studebimus. Oclite
tamen hoc fieri oportebit. ne forte gens hui'
tre iādisciplinata. tantoq; thesauro expolia-
ra. innos subitam sedictōem cōmoneat. sicq;
qd' temptare auremus. frustra nos tēptasse
dolesamus. Hoc autem consilium cum ei'
clerci approbassent. utpote q̄silium diuina
inspiratōne ortum nec ēē postponēdum asse-
reverit. uenerabil' ep̄s maxima mentis iu-
ditate repletus. respondit & ait. Vñs ih̄s ep̄:
de cui' mīa confidimus. ip̄e sua pietate qd'
desideramus adimpleteat. & p̄positi nūr deuoca-
nem ad bonum finem p̄ducere dignetur.
Deinde eccliam sc̄i uictoris īgrediens ibiq;
missam celebrans ad dextram partem mai-
oris altaris fodi precepit. ibi archa marmorea
mire ac subtiliter fabricata mox sub tū re-
ta ē. Quam cum p̄sente dño ep̄o ap̄usset.
duas capsulas argēreas intul inuenerunt.
Eas itaq; predictus ep̄s cum magno timore
acapiens. glificato nōie dñi cum psalmis
& oratōib; reseruauit. In una quarum dō-
mini nū sc̄i saluatoris reliquias. i alia u
plurimoz sc̄orum ēē demonstrauit. Clausis
ḡ & firmiter sigillatas suis fidelib; cleris

custodieras tradidit. Alia at die ad ecclesiam
 beatæ susanne virginis tuumque non loge ab
 ecclesia scilicet uictoris remota est. prexit. et in ea sum
 ma cum deuotione missam celebravit. Celeb
 ta autem missa ut satis uestibus erit ornata.
 amauolea scilicet ait faciat filium martini. ita
 dem ecclesia requiescentium trepidante anno acce
 sit. et eorum gliosa corpora mundæ syndone in
 uoluta deuouementib[us] sarcophagis latenter
 assumpit. et cum magna reverentia per idoneos
 ministros atque fideles ceteris ignorantibus ad
 camenam suam defecit. et fideliter custodi
 rit. Ad sepulcrum quaque sancte susanne virginis
 cum puenisset. eius uenerabile corp[us] cum gemi
 tu et lacrimis suspinendo accepit. et occulte cum
 aliis custodierum tradidit. preterea uir dei
 cognoscens diuina pietate ei esse concessum. quod
 scorum corpora per eum honorificandi essent. ap
 posuit. ut beati fructuosi confessoris atque ponti
 ficiis gloriosam corporis glelam simili modo trans
 ferret atque convenienter collearet. post duos uero
 dies uenerunt ad ecclesiam beati fructuosi ibique
 missam sollempniter celebravit. finita uero
 missa ad eius sepulcrum satis induit uestibus ac
 cessit. sed quoniam scilicet fructuoso regionis illius defe
 sor et patronus erat. cum maiori timore et silen
 tio de ecclesia sua quam ipse ad hunc uiuens inci
 me fecerat. cum pro latranio sustulit. et subla
 tum fidelibus suis custodibus servandum comi
 sit. et quoniam h[ab]et factum omnis latere. preter huius
 consilij consilios. consequentiū n[on] nacte h[ab]uimus q[uod]
 quoniam episcop[us] securi toruine potuit. timebat enim
 ipse. quod secum gaudebat habere. At ubi ma
 ne facto quod egerit non esse per palatum agnouit.
 cum gaudio et lethuia suum auxilium thesaurum
 portans agnitionem sancti iacobi nullam que cor
 niliiana mincipatur. tamquam iniens fugam acce
 lerando regressus est. In corniliiana ergo rumor pli
 aures pontificales prussit. referens ab episcopo scilicet
 iacobi indignum fieri factum. qui scors de po
 rtugalensi et sublatos patrie salient. defenso
 res atque patronos. ad suam conabatur transire
 ciuitatem. Quo audito uir sume prudencie.
 et pietatis eximie. uerit ne qua occassione
 seu uiolentia periculosa sarcinam amitteret.
 curdam fidei archidiacono suo scilicet corpora

comisit. et quoniam ea pacullos manites ad tu
 densem defenerant ciuitatem. sapientibus uerbis
 eum instaurit. pontifice ergo ap[osto]lum corniliianam
 remanente. archidiaconum scilicet ei perceptum
 iter faciens. usque ad flumen minei. quod secund
 uitam defuit. per spem puerit. flumen ergo
 ante tam asperum pres dies inhorruerat
 pell. quod nullu[m] nauibus transire posset. At pos
 quam scorum corpora supra ripa fluminis i
 posita fuerunt. eorum reverentia flum[us] sensisse
 uis est. Nam gravis auro asperitate suu[m] mota.
 aerisque intemperie evanescente. transferen
 dis scors tantam transirendi facultatem flu
 mem exhibuisse probatur. quantu[m] ipsis pla
 nities aque subministrare potuit. que sedi
 tio fluctibus tam magna ferrebatur tranquili
 tate. ut nec modica fluctuato[m] unda qua
 teretur. Translates itaque per flum[us] tranquil
 itate scors in cenobio sancti bartolomei. quod in
 suburbio civitatis situm est. posuerunt.
 archidiaconus igitur fidei custodie ammis
 tratione quemam diaconum sancti iacobi ap[osto]lum
 omnium cum eis relinquens ad episcopum in cornili
 ana uersus est. ei quicquid initinere acci
 disset. et ubi scors dei dimisisset. referendo pi
 tefecit. Vnde diaconus quem custodem de
 putatum esse prediximus. excepto pontificis
 supradictos scors ad ecclesiam sancti petri de cella.
 quam beatus fructuoso fabricauerit. reli
 giosae detulit. Ibi uero per deum dies episcopum
 pestolanto debitam ueneritatem eis exhibu
 it. audiens autem episcopu[m] quia iam minei flu
 um scors transiissent. et intito loco positi es
 sent. flumen enim iste portugalensem tam
 distinxit agallia. prepunitis omnibus quod
 prepunita erunt. ad monasterium ubi scors
 erant positi festinando puerit. Et assumptus
 inde scors iam manifeste pulsas sancti iacobi
 cum magna ueneratione et leticia. ad con
 postellam ciuitatem redire cepit. Cum autem
 puenisset adiutiam que georgiolum appellat. ^{h[ab]et reditum}
 numeros suos clero et populo compostellano pre
 misit. ut eis scorum aduentum nunciarent.
 et qualiter deberent suscipi iunctione episcopi amone
 rent. Clerus igitur compostellanus et populus.
 audientes quia diuina misericordia permisit

est. q̄ sc̄or̄ corpora b̄chini ī op̄illana tr̄fissent.
cūtātē ualde ḡauisi sunt. intelligebunt siq̄d
qd tam eorum m̄etas & intercessiōnib̄. qm̄
p̄uissimo leui iacobi apli patrociōe cui s̄tissi-
mi corporis presencia compostellana cūtās u-
lustrant ab om̄i peste seu langiorum debili-
tate liberandi essent. Exeunte ergo obuiā
nudis pedibus clēri subsequenti populo to-
cūs cūtātis usq; ad locum qui m̄ilitariū
dictū religiose p̄cesserint. Quo cūm p̄ueni-
set ep̄s & se & qui secūm uenerint. discaultia
n p̄cepisset. clēri sc̄dm eī d̄spōitēm sacris
uestib̄ ornati. nudis pedib̄ exstantes. post eo-
uēmentib̄ turbis glōsia sc̄orum corpora susce-
perunt. & ep̄o p̄eunte. & clēri incūtātē suām
cum hymnis & cantis. & p̄ia deuotione deti-
lerunt. & in ecclia sc̄i iacobi apli compostellane
sedis collēcta fūerunt. Corpus enim sc̄i sa-
uciōsi confessoris atq; pontificis ad altare sc̄i sa-
uciōis īmaiori eiusdem ecclie crypta positiū
ē. Verūnt̄ expletis quatuor annis iterum p̄
fato pontifici suisq; dicitis meliō uisum ē. ut
beato fructuoso quem de ppia mansione susce-
perunt. ppum facerent habitaculum. In eī itaq;
hōnore fabricatum & dedicatum ē altare. & ab eo
dem ep̄o consecratum. insinatio membro eiusdem
ecclie. incripta que ē inter portam que mittit ī
claustrum. & altare sc̄i iacobi. Ibi ḡ positum ē
corpus beati fructuosi & conditum. & tamq; pp̄a
sede requiescat usq; ī sempitēm diem mira-
cūlis glōsium. Sanctum uero susanna uirgo & m̄r ī ecclia
que ī hōnore sc̄i sepulcri. & cūm sc̄orum funda-
menta cognoscitur. in loco quem antea uterum
pultrorum appellare solebant. honorifice collo-
cata requiescat. Vgo eiusdem compostellane se-
dis canonicius & archidiaconus. qui predicti seccī
consuls sui. qui ē intanti tamq; p̄iosi thesa-
uri inuentōne. & inuenti āministrōne fidelis-
simus consultor. & diligens cooperator. corpore
p̄sens & animo deuotus exiit. prefati euentus
xp̄petatatem. ne obliuionis caligine loqueretur.
vligenter sc̄ip̄si. & posteris memoria fideliter

ista alterius autboris
romani

tradi. Translata itaq; sc̄orum corpora ut
supradictum ē. collocata fuere. vnu. k. ian.
regnante domino nō ihū ip̄o cui ē honor &
gl̄ia ī secula sc̄orum am̄. Q̄do romā adiit
petere nō post p̄ palio.

Dmultum temporis istem uenerabil'
ep̄s circa ministerium & dignitatem
sc̄e ecclie infinitam sollicitudinem gerens. cū
nobilissimis hui ecclie p̄sonis p̄senciam cathe-
lici imperatoris m̄r domi regis adefensi humili-
lma dilectione uisitauit. & quicq; utilitas sue
ecclie competens ī armariole sui pectoris pre-
fixum se temuisse recoluit. in eī discretis au-
ib̄ exposuit. q̄ de diuersis negotiis colloquētes.
tanta assertōne disposuerint. ut ip̄e diuine
pietatis confidēta uolortus cum quib̄dam ei-
nonicorum suorum ḡm impetrante alicuī dig-
nitatem romā peteret. & ne ab iniiciis regis
illata sibi aliqua pateretur aduersa. clancu-
lum diuertendo intederet. vante itaq; prudē-
cie in hūm̄ p̄ agendis negotiis prefatus ep̄o
fuit. q̄ nec ab ill' om̄ib̄ que cum rege m̄r sc̄is
simo ibi disposerit declinavit. nec sue digniti-
tis excellētā nisi intenētē sc̄e humilita-
tis uirtute aliq; m̄ inclinati p̄misit. pri & enī
quam re campinie partib̄ egrederetur. bungen-
sis ecclie. c. ep̄s cum summa p̄essione cum hōne-
stis suscep̄it. tñ quib̄cumq; potuit p̄ puro
chias sui pontificatus. p̄uelle ei magnop̄e obse-
qui nō cessauit. postquam autem multis & do-
neis p̄sonis tam clericorum qm̄ militum cir-
cumdatū transp̄intauit. & in p̄utes uasconic
ad honores salutatū m̄r ecclie p̄uenit. tñ
affectu amāorib̄ tēmarum. & aceteris hōnorat̄
exitit. qd licet imperiae mee descriptio tanta
lebetudine ut cernitis nequaqm̄ pigresceret.
nullatenus insinuare ualeret. De honorifice
Conmq; hec p̄ partes c̄is p̄essioni
illas fama uolans bus.
circumq; uulgaret. auxensis ec-
clie nobilissimus archieps ei obuiām cētēs.
infestuitate natūrtatis beate marie que p̄-
cētēs ap̄ indigenas partum manūm sp̄ciali-
ori deuotione annuatim celebratur. eum cū
sumā p̄essione honorab̄ suscep̄it. Ibi etiam
eadem die licet extinere fess̄. multis tñ p̄ab̄

archiepi. et omnium canonizor. compulsi? maiore
missa celebrait. et put ei gratia sancti spiritus uires in
fudit. multitudinem gentium que ex diuisio
nibus ad festinatatem confluuerat. pabulo sc̄e.
predicationis abiuit. Ea p̄p̄ archiepo. et fere oib⁹
xp̄bis uiris qui assuerant indissolubili uindō
vilectōis coniunctus. post tertiam diem cū am
plior ueneratōne atuitate egress⁹ ē. Item de eo.
Nde p̄ salutates et honores beati iacobi ali rem.
quantis per remorando sumo cum honore tolosa
intravit. Cumq; ibi equitem diuina ammis
tione quosdam inimicor. supra memorati impera
toris dōm. a. sibi insidias aposuisse agnosceret.
me ipm munitionē et archidiaconum hui⁹ ecclie
nomine gaufridum rwmā pmisit. t̄p̄c cum ce
tens elitis uidelicet archidiacono oduario. hu
gono cardinali capellano. petro anaia de. petro
pelagiate. et aliis quam plurib⁹ et multis suis
premia incendens. ad monasterū sc̄i petri democia
to quasi ad tranquillitatis portum domino auxi
liante puenit ubi cum officio sacre pressionis
digne et laudabiliter suscep̄tis. cum quib⁹dam pre
cessorib⁹ eiusdem monasterij clauiculense urbe
adire ē aggress⁹. Cui equidem ep̄s ex ei⁹ iam si
bi notificato aduentu sollicitus. quetumq; uiuo
tante capititatis piranda erant. sagaci industria
parare festinauit. thunc ueniente congrua ne
ueratōne gaudens suscep̄t. Itē de eodem.

Nec nempe cum egredetur. ad monaste
rium sc̄i petri usus regensis uenies. ap̄
religiosos monachos et alium. qui ibi
erunt. non minus honorificent⁹ suscep̄tis ē. Sic
miq; ut supra exposuimus. ab omnib⁹ ubiq; ho
noratus. elemosuū ubi corpus sc̄i marcial⁹ reue
ra ē cognoscitur. felicitate uenit. et tanta ibi re
uerentia honoratus erunt. qđ si inhumano cor
de plene concipitur. ab ore tam min⁹ plene p̄fe
ritur. si uixta rei uenientium singula sequentū
obsequiorū que apud sc̄m leonardum. et sc̄m ua
lerian. ac saluini. compostellano ep̄o postmo
dum subministrata fuerint. subtili considera
tōne pensemus. ea que super memoriarū.
minorū p̄tulib⁹ fuisse conspitū. Itē de eode

Vm autem ad clauiculam uidelicet ad
caput tenuis monastice religiosis p̄fici
ep̄s tot tantis sacris ueneratōib⁹.

insignitus accederet. caput beatitudinem illi sa
ssime congregatōis. qm ibi diuinit⁹ pfecto ē
credim⁹. uariis orationib⁹ pressionum interueniē
tib⁹ familiaris ac specialis ē susceptus. Hic eti
qualitate sc̄e religionis ac quantitate caritati
ue dignitatis clauiculam ab omnib⁹ monasteriis
fere distare agnoscamus. ita caritatem ipm
omnib⁹ interuenientib⁹ largifluā ac paratissimā
constare sentim⁹. Quam obrem item uenerabi
us ep̄. sc̄issimo altitu⁹ et ei⁹ sc̄e congregatōi q̄
si qđam priuilegio amoris adeo inēx existebat
qd axomino altute consilium petens. ob qm ca
usal tam tam tter ampuisset. ei⁹ aurib⁹ insta
lavit. cui animo tam negat⁹ auditione puls
ato. cepit ip̄e intra sinum sue mentis quasi mi
ra que audierat repetita agitatōne reuoluere.
et reuoluendo hec sequentia que compostellani
latebant ep̄ni ei aperte. Quid dōm⁹ urbanus ī
xp̄o līme. qui prius clauiculensis monach⁹. ac
poterat sc̄e romane ecclie exiit aplictis. apd cla
rum montem concilii celebraret. fili⁹ nř dōm⁹
dalmatinus ut tua caritas nouit beati iacobi
ecclie religiosus ep̄s ab urbe compostellana uen
iens. eisdem concilio interfuit. ubi cum multis
religiosis ep̄is dōnum pipam p̄ dignitate palie
uit iam exp̄essi⁹ nominem sumis p̄eak⁹ exora
ret. qm̄ ueroq; nř congregatōis consensu fui
sent nichil tamen apd eius grām impetrans repul
sam pass⁹ fuit. Aliud quoq; obstaculū immet q̄
dudum tue ecclie frater reverentissime ualte
obsuisse cognoui. Quodam namq; tempore cū
quidam cardinali romane ecclie legationis ḡ
ia gallicam immet. nuncios suos compostella
no premisit ep̄o. ut ei subiecte obedientie debi
ta subministret. eumq; cum officio sacre pre
sionis ueneranter suscep̄t. Eborum eqđe.
insapientia eloqua. surdi aure audiens atq;
moleste ferens non religiosa uirtutate sic eis
fertur respondisse. Itē inquit ad hui⁹ ecclie car
dinales et tantum obedientiae honorisq; romane
ecclie cardinalib⁹ exhibeant. quantum eis p̄ea
romani cardinales. uisa uite rwmē exhibitiū
sunt. unde romana ecclia que caput et forma
omnium eccliarū ē. ut audiuit. cōmuni de
acto constituit. ne suo assensu compostellana
ulteri⁹ sublimaretur ecclia. hec pfecto superi⁹